

LIVE 23 ต.ค.64 เวลา 13.00 – 16.00 น.

ติดตาม LIVE ทางเพจสภาประชาชนภาคใต้

**เวทีสภาประชาชน
อภิปราย (ออนไลน์) ไม่ไว้วางใจรัฐบาล
ในญัตติ :
การผลักดันให้ประเทศไทย
ไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน
เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)**

ครั้งที่ 2

อาจารย์สุณี ไชยรส
รองประธานสภาประชาชน คนที่ 1

ดร.เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์
ประธานสภาประชาชน

เอกชัย อัสระกะ
รองประธานคนที่ 2

กำราบ พานทอง

ศราวุฒิ เรือนคง

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :
ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)
วันเสาร์ที่ 23 ตุลาคม 2564 เวลา 13.00 – 16.00 น.

เผยแพร่ผ่านทางเพจ

สารบัญ

ช่วงที่ ๑ ช่วงอภิปราย.....	๕
ช่วงที่ ๒ ช่วงเปิดอภิปรายทั่วไป.....	๓๗
ช่วงที่ ๓ สรุปการอภิปราย.....	๔๙

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

วันเสาร์ที่ 23 ตุลาคม 2564 เวลา 13.00 – 16.00 น.

เผยแพร่ผ่านทางเพจ

สภาประชาชนภาคใต้
NGOs. ใต้

The Reporters
FTA Watch

วาระปกป้องแผ่นดินใต้
สื่อเถื่อน ข่าว

LIVE 23 ต.ค.64 เวลา 13.00 - 16.00 น.

LIVE ติดตาม LIVE ทางเพจสภาประชาชนภาคใต้

เวทีสภาประชาชน ครั้งที่ 2

อภิปราย (ออนไลน์) ไม่ไว้วางใจรัฐบาล

ในญัตติ : **การผลักดันให้ประเทศไทย**

ไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน
เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

อาจารย์สุณี ไชยรส
รองประธานสภาประชาชน คนที่ 1

ดร.เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์
ประธานสภาประชาชน

เอกชัย ธีระกะ
รองประธานคนที่ 2

สุริยัน กองหนูเอียด
เลขาธิการที่ประชุม

ดิเรก กองเงิน
สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ (สทณ.)

สุเมธ บานจำลอง
เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก ภาคใต้

กำราบ พานทอง
เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก ภาคใต้

เกรียงไกร ชีช่วง
เครือข่ายเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อม

ธนพร รัตนกร
เครือข่ายแรงงานเพื่อสิทธิประชาชน

ศราวุฒิ เรือนคง
อาสาสมัครภาคอีสาน

บันทึกการเสวนาออนไลน์
 เวทีสภาประชาชนเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2
 ในญัตติ : การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก
 (CPTPP)
 วันเสาร์ที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น.

เผยแพร่ผ่านเพจ : สภาประชาชนภาคใต้, The Reporters, วาระปกป้องแผ่นดินใต้,
 NGOs. ใต้, FTA Watch, สื่อเถื่อน ข่าวกว

ช่วงที่ ๑

ช่วงอภิปราย

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สุริยัน ทองหนูเอียด: เมื่อผลประโยชน์น้อยกว่าเมื่อผลกระทบมากกว่าผลประโยชน์ สภาประชาชนจึงต้องเปิดเวทีอภิปรายไม่ไว้วางใจนโยบายของพลเอกประยุทธ์ ญัตติการผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจา เข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ผ่านระบบถ่ายทอดสดออนไลน์ ขณะนี้ที่ประชุมพร้อมแล้ว ขอเชิญ ท่านประธาน ดร.เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์ ท่านรองประธานคนที่หนึ่ง อาจารย์สุณี ไชยรส และท่านรองประธานคนที่สอง คุณเอกชัย อิสระทะ ทำหน้าที่เปิดสภาประชาชน ในญัตติการผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจา เข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) เรียนเชิญครับ

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: สวัสดีครับ คุณสุริยัน ทองหนูเอียด เลขาธิการสภาประชาชน และขอสวัสดิทศมาชิกประชาชนทุกท่าน ทั้งที่อยู่ในที่ประชุมสาธารณะทางไกลออนไลน์ ในขณะนี้ และที่เฝ้าชมติดตามอยู่ทางบ้าน รวมทั้งประชาชนผู้ที่สนใจทั่วไปด้วย วันนี้เป็นวันที่ประชาชนمانัดหมายพูดคุยในประเด็นสำคัญของบ้านเมืองที่มีส่วนกระทบกับประชาชนในวงกว้าง และกระทบในระยะยาวคือ ประเด็นการเจรจาเพื่อเข้าร่วมตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ซึ่งประเทศไทยเราทำความตกลงในทวิภาคีมาากแล้ว มีบทเรียนอะไรมากมายพอสมควร แต่ว่าท่าทีของรัฐบาลไทยเข้าร่วมเจรจาดกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก ภาคประชาชนเห็นว่า รัฐบาลยังมีท่าทีที่ยังไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของทั้งประเทศ และไม่ได้คำนึงถึงข้อเสนอแนะ และประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ โดยเฉพาะสงวนการวางท่าที การเตรียมพร้อมการเข้าร่วมข้อตกลงต่าง ๆ ที่ คณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรได้รับข้อเสนอเอาไว้ เพราะฉะนั้นเป็นเหตุจำเป็นจะต้องเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจของประชาชนในวันนี้ ผมเพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์ ร่วมกับท่านสุณี ไชยรส และคุณเอกชัย อิสระทะ จะทำงานเป็นทีมเพื่ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกสภาประชาชนได้พูด อภิปราย

ขออ้ออีกครั้ง ขอให้สมาชิกอภิปรายเพื่อแสดงความแสดงไม่ไว้วางใจรัฐบาล ในประเด็นการเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก ด้วยถ้อยคำที่สุภาพ และตรงเวลาที่ได้กำหนดไว้ ขอเปิดประชุมสภาประชาชน ณ บัดนี้

อันดับต่อไป เป็นการอ่านคำแถลง 5 เหตุผลสำคัญที่ไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐบาล ต่อการเจรจาผลักดันเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) โดยคุณกรรณิการ์ กิตติเวชกุล ขอเรียนเชิญ

กรรณิการ์ กิตติเวชกุล: ขอบคุณท่านประธาน 5 เหตุผลสำคัญที่ไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ นายดอน ปรมัตถวินัย และพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ผลักดันประเทศไทยเข้าร่วม CPTPP ตามที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้สั่งการในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ให้ประเทศไทยเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) โดยอ้างว่า เราตกขบวนไม่ได้ และต้องเจรจาโดยมีข้อสงวน หลังจากทีคณะกรรการร่วมเอกชน 3 สถาบัน เรียกร้องให้รัฐบาลเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออก และการลงทุนของไทยให้มากขึ้น หลังจากที่ประเทศจีนได้แสดงเจตจำนงค์เข้าร่วมอย่างเป็นทางการ โดยคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ที่มีนายดอน ปรมัตถวินัย เป็นประธานจะนำเสนอเข้าคณะรัฐมนตรีให้อนุมัติยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงค์เข้าร่วม ในเร็ววันนี้

นี่คือ เหตุผล 5 ข้อ ที่พวกเราไม่เห็นด้วย และไม่ไว้วางใจ นายดอน ปรมัตถวินัย รองนายกราและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่จะไปเข้าร่วม CPTPP

ประการที่ 1 การเข้าร่วม CPTPP อาจส่งผลดีทางเศรษฐกิจบ้างต่อบางกลุ่มธุรกิจ แต่ขัดแย้ง และส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs อย่างน้อย 6 เป้าหมายหลักที่รัฐบาลได้ไปชี้แจงไว้ที่ประชุมสหประชาชาติ ไม่ว่าจะเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG1 การขจัดความยากจน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG2 ยุติความหิวโหย เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับคนในทุกวัย เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG10 ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศ และระหว่างประเทศ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตอาหารและการบริโภคที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ นี่คือ 6 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหลักที่จะได้รับผลกระทบจาก CPTPP

ประการที่ 2 นายดอน ปรมัตถวินัย รองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ในการพิจารณาผลการศีกษาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการเข้าร่วมความตกลง CPTPP

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

**5 เหตุผลสำคัญที่ไม่ไว้วางใจรัฐบาล
ต่อกรณีการผลักดันประเทศไทย
เจรจาเข้าร่วม CPTPP**

กฤษฎีกา กิจติเวชกุล
กลุ่มศึกษาการค้าเสรีภาคประชาชน (FTA WATCH)

สภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ เกี่ยวกับจุดยืน
ท่าที และการเตรียมความพร้อมในการเจรจาแต่ประการใด โดยเฉพาะในเรื่องการผูกขาด
พันธุ์พืช การเข้าถึงยา การคุ้มครองผู้บริโภค ผลกระทบต่อผู้ประกอบการในประเทศ กรณีการ
จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และข้อบทการคุ้มครองนักลงทุน อาทิเช่น ไม่มีการยืนยันในหลักการที่
ประเทศไทยจะต้องไม่รับข้อเจรจาที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญา
UPOV1991 โดยกำหนดท่าทีเจรจาเพียงจัดให้มีกฎหมายที่ใกล้เคียง โดยมีข้อบทที่เหมาะสม
กับบริบทวิถีชีวิตและสังคมเกษตรกรรมไทย ตามที่คณะกรรมการวิสามัญฯ เสนอ

รัฐบาลพยายามกดดันหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ละทิ้งข้อสงวนที่คณะกรรมการ
เสนอแนะไว้เกี่ยวกับสิทธิในการกำกับดูแลของรัฐ (Right to regulate) สำหรับมาตรการด้าน
สาธารณสุขออกจากการฟ้องของรัฐ ที่ภาคเอกชนสามารถฟ้องได้ ด้วยกลไกระงับข้อพิพาท
ระหว่างรัฐ และเอกชน หรือ ISDS โดยเฉพาะกรณีการใช้สิทธิบัตรเหนือสิทธิบัตรยาเพื่อ
สาธารณสุขประโยชน์ (CL for public use) ทั้งนี้ รัฐบาลโดยนายดอน ยังกดดันให้หน่วยงานต่าง
ๆ ปรับลดประเด็น “สีแดง” หมายถึงกรณีผลกระทบรุนแรงให้เปลี่ยนเป็น “สีเหลือง” (กรณี
ถ้ามีเวลาปรับตัว มึงบประมาณจะไม่ใช่ปัญหา) เพื่อลดประเด็นอ่อนไหวให้น้อยลง โดยไม่
คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

นอกเหนือจาก ผลกระทบจากการเข้าร่วมความตกลง UPOV1991 กลไกระงับข้อ

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ภาพ : กรุงเทพธุรกิจ

พิพาทระหว่างรัฐ และเอกชน ยังมีประเด็น เช่น ฉลาก การควบคุมแอลกอฮอล์ Digital Tax การยกเลิก Special Agricultural Safeguard ผลกระทบที่จะเกิดแก่องค์การเกษตรกรรมในฐานะรัฐวิสาหกิจ โครงสร้างภาษีอากรวัตถุดิบกับสินค้าสำเร็จรูปที่จะเกิดกับผู้ประกอบการของไทย

หากนายกรัฐมนตรีตัดสินใจเข้าร่วม CPTPP สมาชิกกรรม ประเมินว่า ประเทศไทยต้องจ่ายค่าที่จำเป็นเพิ่มขึ้น อย่างน้อยเพิ่มขึ้น 14,000 ล้านบาทต่อปี และมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยา ไม่น้อยกว่า 420,000 ล้านบาท ในระยะเวลา 30 ปี รวมทั้งมูลค่าของอุตสาหกรรมผลิตยาในประเทศลดลงถึง 1 แสนล้านบาท ซึ่งค่าใช้จ่ายด้านยาที่เพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่องบประมาณของรัฐบาลในการจัดบริการสาธารณสุข

โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านยาในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ประการที่ 3 ถึงแม้ พล.อ.ประยุทธ์จะกล่าวว่า เข้าร่วม CPTPP แบบมีข้อสงวน แต่เป็นการพูดปากเปล่า ไม่มีสัญญาประชาคม ว่าอะไรคือข้อสงวนที่ผู้เจรจาฝ่ายไทยต้องถือเป็นบรรทัดฐานในการเจรจา เพราะข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญ ระบุว่าไทยยังไม่สมควรที่จะเข้าร่วมในความตกลง CPTPP เนื่องจากไทยยังไม่มีความพร้อมในหลากหลายด้าน หากจะมีการเจรจา ควรมีกรอบการเจรจาที่เกิดจากกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยเฉพาะประเด็นอ่อนไหว หากเจรจาไม่ได้ตามที่ระบุไว้ ก็ไม่ควรเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลง แต่พบว่า จนถึงขณะนี้หน่วยงานรัฐ ยังไม่มีแม้แต่ร่างกรอบเจรจาที่ว่า แล้วจะ

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

เรียกว่าพร้อมได้อย่างไร

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 ได้ตัดกลไกการมีส่วนร่วมการตรวจสอบ ก่อนหน้าการเจรจาหนังสือสัญญาระหว่างประเทศทั้งหมด ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุมัติการเจรจาจากรัฐสภาก่อนไปเจรจา ต่างจากรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ที่มีกลไก และขั้นตอนชัดเจน ตามมาตรา 190 ดังนั้น การที่รัฐบาลอ้างจะทำให้การเจรจาได้ประโยชน์นั้น ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันได้ เพราะรัฐบาลไม่ได้ให้ความมั่นใจ คำมั่นสัญญาต่อรัฐสภาด้วยกรอบเจรจาถึงประเด็นที่ต้องเจรจาให้ได้ และประเด็นที่ต้องปกป้อง จึงไม่มีอะไรเป็นหลักประกัน หรือการแสดงความรับผิดชอบ หรือ accountability ดังที่เคยมีในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้า

ประการที่ 4 ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน ที่ผ่านมา สภาองค์กรของผู้บริโภค ที่จัดตั้งตามกฎหมายตามมาตรา 46 ตามรัฐธรรมนูญ ปี 2560 ได้ทำข้อเสนอแนะ ให้รัฐบาลชะลอการส่งหนังสือแสดงเจตจำนงค์เข้าร่วม CPTPP ไว้ก่อน เนื่องจากยังมีความเห็นต่างในเรื่องผลได้ทางเศรษฐกิจ และผลกระทบทางลบในด้านต่าง ๆ

ประเด็นนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ทำหนังสือถึงสภาองค์กรของผู้บริโภค เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2564 ว่า นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีบัญชารับทราบข้อห่วงใยดังกล่าว และบัญชาให้กระทรวงพาณิชย์ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศพิจารณาประสานกับสภาองค์กรของผู้บริโภค ซึ่งจนถึงขณะนี้ ‘บัญชาของนายกรัฐมนตรี’ ยังไม่มีหน่วยราชการใดนำไปปฏิบัติ ขณะที่ภาคเอกชน 3 สถาบัน สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรม สมาคมธนาคารไทย เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพียงข้ามวัน ก็มีการเร่งรัดนำไปปฏิบัติ

ประการที่ 5 แม้มีข้ออ้างว่า ประเทศจีนแสดงความสนใจในการเข้าร่วม CPTPP อย่างเป็นทางการแล้ว แต่ยังห่างไกลกว่าความเป็นจริง เนื่องจากเหตุผลทางภูมิรัฐศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการขอเข้าร่วมของไต้หวัน และท่าทีของญี่ปุ่น แคนาดา และออสเตรเลีย ซึ่งเป็นพันธมิตรทางการค้า และความมั่นคงของสหรัฐที่แสดงออกว่าไม่ต้องการให้จีนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้ นอกจากนี้ กนศ. หรือคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ยังไม่มีการศึกษาทบทวนว่า การเข้าร่วม CPTPP ของจีน จะเป็นผลประโยชน์กับไทยจริงหรือไม่ หรือจะเกิดการกีดกันระหว่างผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ ท่ามกลางบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปหลังการระบาดของโควิด-19 ประเทศที่จะสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต คือประเทศที่ต้องให้ความสำคัญกับฐานทรัพยากรชีวภาพ ความมั่นคงด้านอาหาร ยา และระบบสุขภาพ และการสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาไม่ได้แสดงออกให้เห็นสิ่งนี้

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

รวมทั้งความพยายามในการนำประเทศเข้าร่วม CPTPP โดยปราศจากการเตรียมความพร้อม ซึ่งจะขยายความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นต่อไป นี่คือเหตุผล 5 ประการที่พวกเราขอคัดค้าน และไม่ไว้วางใจรัฐบาลที่จะไปยื่นหนังสือเจตจำนงค์เข้าร่วม

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขอบคุณมากครับคุณกรรณิการ์ อภิปรายอย่างชัดเจนถึงของ กระบวนการรื้อรัดตัดตอนของรัฐบาลที่ส่งผลให้ประเด็นอ่อนไหวในหลายประเด็นไม่ได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ ส่วนข้อมูลเจาะลึกในแต่ละประเด็นจะมี ผู้อภิปรายอีก 10 ท่าน ขยายความต่อมาด้วยคุณวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถี ในประเด็นผลกระทบ ด้านสิทธิพันธุ์พืช จุลชีพ และเกษตร ขอเรียนเชิญคุณวิฑูรย์ครับ

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ: สวัสดีครับท่านประธาน และสมาชิกทุกท่าน ประเด็นเรื่องผลกระทบต่อด้านเกษตร อาหาร และทรัพยากรชีวภาพนั้นเป็นเรื่องใหญ่ หนึ่งในเรื่องใหญ่ของการประชุมของการประชุมสภาวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรที่ดังกั้นขึ้นมาเพื่อศึกษาเรื่องนี้ และชัดเจนว่ากรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งที่จริงแล้วมีตัวแทนของภาคฝ่ายรัฐบาลได้เข้าร่วมด้วยในสัดส่วนที่มากกว่าพรรคการเมืองอื่นด้วยซ้ำ กรรมาธิการวิสามัญของสภาได้ข้อสรุปอย่างนั้นครับ ผมขออ่านให้ทุกท่านได้ฟังอีกครั้ง

“คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เกษตรกรรายย่อย และวิสาหกิจขนาดกลาง และ

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

“เราเป็นประเทศที่มีความหลากหลาย
ทางชีวภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก
อีกทั้งเรายังเป็นศูนย์กลางความ
หลากหลายทางชีวภาพของสมุนไพรร
แต่จุดแข็งเหล่านี้จะถูกบ่อนทำลาย
อย่างร้ายแรงถ้าประเทศไทยเข้าร่วม
ในความตกลง CPTPP ”

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ
ผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถี (BIOTHAI)

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ขนาดย่อมด้านการเกษตรของไทยได้รับผลกระทบอย่างมาก และกว้างขวาง ถ้าประเทศไทยเป็นสมาชิกความตกลงของ CPTPP ทั้งจากการเปิดตลาดเสรีสินค้าเกษตร และการรอนสิทธิในการใช้พืชพันธุ์การค้าหลังจากการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญา UPOP”

อันนี้คือข้อสรุปของกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ผมขอเพิ่มเติมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ท่านเห็นว่าประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก และวัฒนธรรมการเก็บพันธุ์พืชไปปลูกต่อ การแลกเปลี่ยนพันธุ์พืชระหว่างเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประเทศนี้มีความมั่นคงด้านอาหาร และกลายเป็นประเทศเกษตรกรรมที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจท้องถิ่น

ไม่ใช่แค่เรื่องอาหารเท่านั้น แต่ประเทศไทยยังเป็นศูนย์กลางของความหลากหลายทางชีวภาพของอาหาร และสมุนไพรของโลกด้วย เราคงเห็นข่าวต่างประเทศเข้ามาวิจัยแล้วไปจดสิทธิบัตร นี่เป็นส่วนหนึ่งเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ถ้าท่านมีโอกาสดูเห็นภาพสไลด์ของแผนที่ประเทศไทยที่ทำโดยอังกฤษ ประเทศไทยได้ถูกระบายสีโดยรอบ และมีความหลากหลายนี้สูงมาก และตัวเลขการศึกษาของ WHO เองก็ลำดับ ประเทศไทยอยู่ในประเทศที่มีความเข้มแข็งเรื่องของสมุนไพรต่าง ๆ แต่ผมอยากจะเรียนว่าจุดแข็งเหล่านั้นของประเทศนี้จะถูกทำลายอย่างร้ายแรง หากประเทศไทยเข้าร่วมสมาชิกข้อตกลงใน CPTPP

เรื่องสำคัญเรื่องแรกที่เราจะต้องเจอ คือข้อตกลงนี้จะขยายอำนาจการผูกขาดของประเทศ หรือบริษัทอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ หรือประเทศอุตสาหกรรมในหลายเรื่อง เรื่องแรกสุดก็คือ จะมีการขยายเวลาผูกขาดปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ได้ กฎหมายไทยก็ให้ความคุ้มครองพืชพันธุ์อยู่แล้วภายใต้ WTO แต่ว่า UPOP จะขยายระยะเวลาการผูกขาดจากเดิมของไทย 12 ปี จะกลายมาเป็น 20 ปี สำหรับพืชทั่วไป เห็นภาพชัดหรือไม่ว่าแตกต่างถึง 8 ปี สิ่งที่ทำให้การคุ้มครองนั้นจะไม่ใช่ว่าเฉพาะพืชพันธุ์ใหม่เท่านั้น จะคุ้มครองไปยังอนุพันธุ์ของสายพันธุ์พืชใหม่ด้วย ซึ่งโดยปกติทั่วไป การปลูกพันธุ์พืชของเกษตรกร เมื่อชาวบ้านเก็บพันธุ์พืชไปปลูกต่อก็ดี หรือแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนบ้าน หรือการผสมข้าม มันจะเกิดพันธุ์พืชใหม่ขึ้นมา

แต่ถ้าในกรณีนี้ถ้าเราเข้าร่วมการตกลงนี้ บริษัทต่าง ๆ สามารถอ้างได้เลยว่า ถ้าพันธุ์พืชนั้นมีลักษณะพันธุ์พืชของบริษัทอยู่ จะถือว่าพันธุ์พืชนั้นเป็นของบริษัท เพราะฉะนั้น ทรัพย์สินที่เกิดจากการเอาพันธุ์พืชนั้นไปใช้ประโยชน์ เช่น เอาไปพัฒนาเป็นยาก็ดี จะถูกอ้างว่ายานั้น เป็นส่วนหนึ่งของผลผลิต หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากพันธุ์พืชของบริษัท

เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ และก็ร้ายแรงอย่างมาก ในระหว่างประเทศได้กำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้ไม่ใช่เฉพาะแค่กฎ เรียกว่า เป็นวิถีปฏิบัติของชุมชนท้องถิ่นเท่านั้น ในการเก็บพันธุ์พืชไป

ปลูกต่อ หรือการแลกเปลี่ยนพันธุ์พืชระหว่างกัน แต่ว่าในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และในสนธิสัญญาพันธุ์กรรมพืชเพื่อการเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้กำหนดรับรองสิทธิพวกนี้เอาไว้ แต่ว่าการเข้าร่วมในข้อตกลงนี้ เท่ากับจะทำลายสิทธิขั้นพื้นฐานเหล่านั้นของวัฒนธรรม ของท้องถิ่นและการระหว่างประเทศในเรื่องนี้ด้วย

เรื่องที่สำคัญที่อยากให้ท่านเห็นอีกเรื่อง เป็นเรื่องใหญ่พอ ๆ กันเลย อนุสัญญาฉบับนี้ถูกขนานนามว่าเป็นอนุสัญญาโจรสลัดชีวภาพ เพราะเหตุว่าภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ประเทศไทย อินเดีย มาเลเซีย บราซิลและแม็กซิโกทั้งจีน ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายที่เคารพสิทธิของเกษตรกรทรัพยากรชีวภาพ เรียกร้องหลักการสำคัญหนึ่งคือ สิทธิอันใดเหนือประเทศเหนือทรัพยากรชีวภาพ และสิทธิของชุมชนท้องถิ่น และเกษตรกร เพราะฉะนั้น ใครก็ตามที่เอาพันธุ์พืชเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ต่าง ๆ จะต้องขออนุญาตในการเข้าถึง และแบ่งปันผลประโยชน์ เพราะฉะนั้นกฎหมายไทยก็มีหลักการนี้เช่นกัน

ตัวอย่างกรณีกฎหมายมาเลเซีย มาเลเซียออกกฎหมายว่าด้วยการ New Plant Varieties Act 2004 ปี 2004 และเขียนหลักการ การเข้าถึงการแบ่งปันผลประโยชน์ไว้ในกฎหมาย และก่อนที่กฎหมายนี้จะมีผลบังคับใช้ มาเลเซียได้ทำจดหมายไปหา UPOP แต่ท้ายสุด UPOP ก็ตอบว่าทำไม่ได้เพราะ ขัดข้อตกลง เรื่องนี้เราก็เรียกร้องรัฐบาลมาโดยตลอดว่า ประเทศต้องไม่เข้าร่วมข้อตกลงของ UPOP 1991 ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเข้าร่วมของ CPTPP

ปัจจุบันประเทศใหญ่ ๆ เช่น บราซิล อินโดนีเซีย ก็ปฏิเสธการเข้าร่วมของ UPOP 1991 ประเทศอินเดียปฏิเสธไม่ว่าเวอร์ชันใด ๆ ของ UPOP ด้วยซ้ำเพื่อออกกฎหมายว่าด้วยเฉพาะของตัวเองได้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ใหญ่มาก ในขั้นตอนของการศึกษาของกรรมาธิการยังเห็นว่า การเข้าร่วมของ CPTPP อาจจะทำให้หัวหน้ารัฐบาล หรือนายกรัฐมนตรีถูกประณามว่า เปิดประตูให้โจรสลัดชีวภาพ เพราะฉะนั้นประธานกรรมาธิการได้ขอความเห็นสมาชิก ทำหนังสือไปถึง UPOP ว่า UPOP เห็นเรื่องนี้อย่างไร ในกรณีของการเขียนกฎหมายให้มีการหลักการของการกักกันผลประโยชน์ และสิ่งที่ UPOP ตอบกลับมาก็คือการตอบแบบเดียวกันกับที่รัฐบาลมาเลเซียได้รับคำตอบเดียวกับ UPOP

นี่คือเรื่องหนึ่งที่สำคัญ เรื่องนี้จะส่งต่อเนืองไปทำให้เกษตรกรต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ในราคาแพง จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ พบว่าราคาเมล็ดพันธุ์ที่แพงขึ้นตั้งแต่ คือเดิมเมล็ดพันธุ์จะอยู่ที่ราคา 30,000 ล้านบาทต่อปี แต่เมล็ดพันธุ์จะแพงขึ้น 2 ถึง 6 เท่าตัว ก็คือจะมีมูลค่าประมาณ 80,000 – 140,000 ล้านบาท นักดูชี้ว่าความแตกต่างของรายได้ที่เขาบอกว่าจะได้จากการค้าสินค้าเพิ่มขึ้นประมาณ 10,000 กว่าล้านบาท แต่ว่า

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

เกษตรกรจะต้องรับภาระอย่างมาก จากเมล็ดพันธุ์ที่แพงขึ้น และผลกระทบนี้จะเกี่ยวเนื่องถึงผู้บริโภคด้วย นั่นคือประเด็นใหญ่ที่สุดเรื่องหนึ่งในประเด็นเรื่องเกษตร ทรัพยากร และอาหาร มีอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญเช่นเดียวกัน ก็คือผลกระทบต่อเรื่องทรัพยากรชีวภาพในด้านสมุนไพร ซึ่งเกี่ยวข้องกับที่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ ขอขยายความเพิ่มอีกนิดว่า UPOP 1991 ได้ขยายความการคุ้มครองพันธุ์พืชไปยังผลผลิต และผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตามที่เรายกตัวอย่างกันบ่อย ๆ เช่น กัญชาสายพันธุ์ไทยซึ่งปัจจุบันถูกจัดการคุ้มครองไว้แล้วที่เนเธอร์แลนด์เป็นจำนวนมาก มีการเอาพันธุ์นั้นมาปลูกในไทย ถ้าเราเอาพันธุ์นั้นมาปลูกต่อ หรือพัฒนาสายพันธุ์ และยังมีลักษณะสำคัญ เช่น ตัวสาร CBD ยังเท่า ๆ ที่เขาพัฒนาได้ หรือลักษณะพันธุ์พืชเหมือนกัน เราจะทำสิ่งนั้นไม่ได้ น้ำมันกัญชา หรือยาที่พัฒนาจะถูกยึดในท้ายที่สุดเลย นั่นคือผลกระทบที่สำคัญเรื่องหนึ่ง

อีกเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องสุดท้าย คือผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร จากการศึกษาของกรมการค้าระหว่างประเทศพบว่าเซกเตอร์ที่ผลกระทบมาก คือ ผู้เลี้ยงหมูรายย่อย นี่ก็คือกระทบแน่ ๆ เพราะว่าหมูของแคนาดาต้นทุนอยู่ที่ประมาณตัวละ 3,000 กว่าบาท ถูกกว่าของไทย ของไทยก็โลกรั้มละ 60-70 บาทเป็นต้น เพราะฉะนั้นหมูจากต่างประเทศก็จะทะลักเข้ามาในประเทศไทย จะกระทบต่อเนื่องไปยังเกษตรกรที่ขาย เช่น ผลิตข้าวโพด หรือปลายข้าว นี่ก็ภาพใหญ่

ดังนั้นการเข้าร่วมข้อตกลงนี้ สรุปลงส่งผลกระทบยาว ต่อการพัฒนาสายพันธุ์ระยะยาว เช่น ทุเรียนต่าง ๆ ที่ชาวบ้านพัฒนาได้จะถูกกีดกันโดยระบบนี้ และท้ายที่สุดนี้จะปิดกั้นคนรุ่นใหม่ที่จะเข้าไปสู่เกษตรกรรมโดยหวังจุดแข็งในเรื่องทรัพยากรชีวภาพ

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขอบคุณมาก คุณวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถี ท่านผู้อภิปรายท่านต่อไป จากมุมมองผู้บริโภค คุณสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการมูลนิธิคุ้มครองผู้บริโภค ขอเรียนเชิญ

สารี อ๋องสมหวัง: ขอบพระคุณท่านประธานสภาประชาชน ขออนุญาตใช้ Powerpoint ที่ส่งไปให้ทีมเลขา และสวัสดีพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน และขอแนะนำองค์กรน้องใหม่ สภาองค์กรผู้บริโภค

สภาองค์กรผู้บริโภคเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญมาตรา 46 เรามีกฎหมายลูกเฉพาะ เรียกว่าเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาองค์กรผู้บริโภค ปี 2562 และให้องค์กร 150 องค์กร จัดตั้งสภาเราจัดตั้งได้สำเร็จเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2563 แน่นนอนว่า ที่ขออนุญาตเกริ่น

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

เบื้องต้นก็เพราะว่า กฎหมายออกแบบให้สภาองค์กรผู้บริโภคทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำต่อ คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งในเรื่องนี้ สภาองค์กร ผู้บริโภคได้ให้ความเห็นข้อเสนอแนะไปถึงคณะรัฐมนตรี โดยที่เรามีข้อเสนอแนะ 6 ประเด็นที่ สำคัญ

ขออนุญาตไล่เรียง ประเด็นแรกที่หลายท่านได้พูดไปเราก็คอยเห็นว่า คณะรัฐมนตรีควรชะลอการแสดงความจำนงค์เข้าร่วมความตกลงเข้าร่วม CPTPP จนกว่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบ ซึ่งการศึกษาเปรียบเทียบนั้นหมายความว่า เห็นได้ชัดว่าข้อดี กับข้อเสียไหนมากกว่ากัน ถ้าข้อเสียมากกว่า เราก็ขอให้ไม่เข้าร่วม แต่หากข้อดีมากกว่า ก็ขอให้แก้ไขประเด็นอ่อนไหว ซึ่งอันนั้นก็เป็นที่หนึ่ง

ประเด็นที่สอง หากศึกษาเสร็จแล้ว ขอให้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะว่าข้อดีข้อเสียเป็นอย่างไร เพื่อที่จะให้สาธารณะมีส่วนร่วมกับเรื่องนี้

ประเด็นที่สาม ตามที่หลายท่านพูดไป และคุณกรรณิการ์ได้อ่านแถลงการณ์อย่างชัดเจนว่า ประเด็นที่จะกระทบกับผู้บริโภคเรื่องแรกเลยคือ เรื่องสุขภาพ การเข้าถึงยา ภาระค่าใช้จ่ายเรื่องสุขภาพการเข้าถึงยาของคนในประเทศ 14,000 ล้านบาทต่อปี 43,000 ล้านบาทในระยะ

เวลา 30 ปี เพราะฉะนั้น ขอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เตรียมการการป้องกันในเรื่องนี้

ส่วนที่สี่ ขอให้กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องนี้ จัดการทำความเข้าใจระหว่างความคุ้มครองสิทธิบัตร และการคุ้มครองผู้บริโภค

และข้อเสนอข้อที่ห้า ซึ่งคุณวิฑูรย์เพิ่งพูดจบไป เรื่องเมล็ดพันธุ์ จริง ๆ เรามีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้วเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช ทำอย่างไรที่จะให้กองทุนสามารถเกิดการสนับสนุนเกษตรกรที่ทำให้เข้าถึงกองทุนนี้ เพื่อเรียกว่า เกิดการพัฒนาสายพันธุ์ นี่เป็นข้อเสนอที่ว่าทำอะไรเพื่อแก้ปัญหาประเด็นอ่อนไหวเฉพาะเรื่องเมล็ดพันธุ์ที่ผูกขาด เมล็ดพันธุ์ที่ราคาแพงไม่สามารถเอาไปปลูกซ้ำได้

และประเด็นสุดท้าย ดิฉันเชื่อว่า ความหลากหลายทางชีวภาพที่ทางภาคเกษตรได้พูด และแก้ปัญหาประเด็นอ่อนไหวของการคุ้มครองผู้บริโภค ขออนุญาตยกตัวอย่าง ขอบอกว่าหลังจากที่สภาได้ทำจดหมายไปถึงคณะรัฐมนตรี และอีกหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศหรือ กนศ. ที่เป็นหัวเรือใหญ่ในการเจรจา เราได้รับจดหมายตอบจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ท่านนายกได้มีบัญชาให้กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นสำนักงานเลขาในการเจรจาครั้งนี้ เรียกว่า ให้จัดการข้อห่วงใยของสภาองค์กรผู้บริโภค แต่จนถึงบัดนี้เรายังไม่มีการติดต่อจากกระทรวงพาณิชย์เลย มีกระทรวงพาณิชย์ตอบจดหมายมาเรื่องระบบสิทธิบัตร เรื่องเดียว ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งที่เรากำลังเสนอไป เนื่องจากสภาองค์กรผู้บริโภคถูกออกแบบให้เป็นตัวแทนของผู้บริโภคทุกคนทุกด้าน เพราะฉะนั้น เราขอให้มีส่วนตัวแทนผู้บริโภคในคณะกรรมการสิทธิบัตร ตอบมาเรื่องนั้นแต่งงานหลักซึ่งจะต้องเป็นงานของเลขานุการ ในการจัดการทำข้อมูลเรื่องการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ สภาองค์กรผู้บริโภคไม่ได้รับการตอบกลับมาเลย

เพราะฉะนั้น ขอไปต่อสั้น ๆ อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค ซึ่งคุณกรรณิการ์และคุณวิฑูรย์ได้พูดไปแล้ว แต่ขออนุญาตย้ำ เรื่องยา ชัดเจน เรื่องเมล็ดพันธุ์ ชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อราคาอาหาร เรื่องผลิตภัณฑ์ ขออนุญาตพูดถึงสองสามประเด็น

ประเด็นแรก เราจะยอมให้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่ใช้แล้ว หรือเครื่องมือแพทย์ที่เอากลับมาทำใหม่ คือมันเป็นของมือสอง แต่กลับเอามาทำเป็นของใหม่ ซึ่งของใหม่ที่อ้างก็อาจจะไม่มีผลได้ ขอบอกว่าเรามีปัญหา อย่างเช่นล่าสุด เรียกว่าคุณไข่มุข ดูปิทมเอกขเรย์ แล้วก็บอกว่าปอดไม่ฉีกแต่สุดท้ายก็ปอดฉีก ยิ่งถ้าเราใช้เครื่องมือแพทย์มือสอง ยิ่งความขัดแย้งจะมากขึ้นจากอุปสรรคเหล่านี้

และอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องเครื่องสำอาง เราเป็นประเทศที่ผลิตเครื่องสำอาง หลายคน

ไปซื้อเครื่องสำอางเกาหลี แต่ว่าจริง ๆ ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตเครื่องสำอางให้แก่ประเทศ เกาหลี ถ้าเรารู้ดีนี้ ที่สำคัญก็คือว่าเครื่องสำอางเหล่านี้ไม่ต้องมาจดทะเบียน เพราะว่ากติกาคือใน CPTPP อนุญาต หรือห้ามสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาบังคับให้บริษัทผู้ผลิตเครื่องสำอางต้องมาจดทะเบียน ซึ่งเราพบว่า ในปัจจุบันใน 100 ผลิตภัณฑ์ 90 ผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องสำอางที่ขึ้นทะเบียนแล้วแต่ไม่มีสถานที่ผลิต ไม่มีเจ้าของจริง ๆ ไปขึ้นทะเบียนไว้เฉย ๆ ไม่มีที่ผลิตจริง ไม่มีโรงงาน ไม่มีที่ตั้ง เรียกว่า ไม่มีตัวตน เพราะฉะนั้นเวลาเกิดปัญหา เมื่อใช้แล้วมีปัญหา ก็หาคนรับผิดชอบไม่ได้ ประเด็นนี้ก็จะกลายเป็นปัญหาที่ตามมา

และแน่นอนว่า เรื่องเนื้อหมูที่คุณวิฑูรย์พูดถึง แน่นอนว่าเราต้องยอมให้หมูที่มีสารเร่งเนื้อแดงเข้ามาจำหน่ายในประเทศ แล้วก็แน่นอนว่า ใครที่ชอบกินสังขี้ เภาเหลา เครื่องใน จะมีส่วนนั้นมากที่สุด ซึ่งประเทศไทยงายยกเลิกสารเร่งเนื้อแดงไปแล้ว หรือ GMOs ซึ่งประเทศไทยยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ในการทำให้เรามีฉลาก GMOs ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทุกรายการ เรามีเฉพาะข้าวโพด และถั่ว 22 รายการเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันเรามีรายการอาหาร GMOs อีกหลายประเภท หลายชนิด แต่เรายังไม่ได้กำหนดกติกาคือ แต่ถ้าเราไม่กำหนดกติกาก่อน สิ่งเหล่านี้ก็จะสามารถนำเข้ามาแล้วเราจะทำกติกาคือไม่ได้

และที่สำคัญ สุดท้ายที่คิดว่าเป็นประเด็นเรื่องผลกระทบซึ่งอีกสักครู่ คุณคาร์ณ คงจะได้อธิบายเรื่องสินค้าที่มีปัญหาต่อสุขภาพทั้งหลาย ผลกระทบที่เราเห็นโดยภาพรวมแล้วว่ามีผลเสียมากกว่าผลได้ชัดเจน และเรายังไม่เห็นกระบวนการที่จัดการข้ออ่อนไหวที่เกิดขึ้นจากปัญหาเหล่านั้น เพราะฉะนั้น เราก็หวังว่า หน่วยงานต่าง ๆ จะดำเนินการตามข้อสั่งการ หรือจัดการปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคในอนาคตได้ และจะตอบคำถามจากสาธารณะให้ชัดเจนว่า ผลเสียมากกว่าผลได้ เพราะฉะนั้นควรจะยุติ แต่ถ้าผลได้มากกว่า ผลที่เป็นข้อยุติรูปประธรรมชัดเจนก็ต้องแก้ปัญหาคือข้ออ่อนไหวเหล่านี้ให้ได้ ก่อนที่จะตัดสินใจเข้าร่วมเจรจา CPTPP สภาองค์กรผู้บริโภคคิดว่าเราจะได้รับการจัดการปัญหาที่เราได้เสนอไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าร่วม CPTPP ในครั้งนี้ และขอขอบคุณท่านประธาน

คาร์ณ ชูเดช: สวัสดีครับ ท่านประธาน และพี่น้องสมาชิกทุกท่าน ที่ถ่ายทอดรับชมทางบ้าน ผมคาร์ณ ชูเดช จากเครือข่ายเฝ้าระวังผู้ติดสุรา เรื่อง CPTPP หรือ การเจรจาการค้าเสรี โดยปรัชญาการค้าเสรี เราไม่ได้คำนึงแค่ความมั่งคั่งของพ่อค้า แต่ผมคิดว่ารัฐควรมุ่งที่จะคุ้มครองผู้บริโภค และคุณภาพชีวิตผู้บริโภค ประโยชน์ ความอยู่รอดชีวิตของผู้บริโภค คือต้องมีมุมมองนี้ในการมองด้วย เพราะฉะนั้น จะเห็นว่าเครื่องดื่มสินค้าแอลกอฮอล์มันแตกต่างกับสินค้าตัวอื่น เพราะว่ามันเป็นสินค้าที่ทำลายสุขภาพ

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ในเรื่องนี้เราไม่ใช่เป็นคนพูดเอง เอกสารในระดับโลก การศึกษาของอังกฤษ หรือว่าของยุโรป สรุปชัดเจนว่าปัจจัยเสี่ยงอันดับหนึ่ง คือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นำเฮโรอีน นำทุกตัวทำลายสุขภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นงานวิจัยที่วงการแพทยวงการสาธารณสุขยอมรับ นี่เป็นเรื่องสำคัญว่า ทำไมเราจึงไม่เห็นด้วยที่จะนำสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปอยู่ในบัญชีการเจรจา

ที่นี้เรามาดูในประเทศไทย หลายคนอาจจะคิดว่าเป็นนักดื่มกันเยอะแต่จริง ๆ แล้วเรามีแค่ 16 ล้านคน ใน 16 ล้านคนที่เป็นผู้ดื่มประมาณ 28 เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้น จะเห็นว่าถ้าเทียบสัดส่วนประชากรในประเทศประมาณ 1 ใน 3 และมีสัดส่วนที่ลดลงเรื่อย ๆ ยอดขายในประเทศก็ไม่ธรรมดา 300,000 ล้านบาทต่อปี จะเห็นว่าสัดส่วนผู้บริโภค และยอดขายเทียบกับระดับโลกถือว่าไม่ได้มากมาย นี่เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้นักลงทุน หรือพ่อค้ายักษ์ใหญ่ระดับโลกมองที่จะมาลงทุนในประเทศเรา เพราะว่าช่องว่างทางการตลาดมันมีอยู่

ทีนี้เราไปดูว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ ที่จริงไม่ซับซ้อนอะไร ง่าย ๆ เมื่อนำเข้ามาราคาก็จะถูกลง ราคาถูกลงยอดขายจะมากขึ้น ปัจจัยเสี่ยงก็จะมีเพิ่มมากขึ้น กฎหมายของเราจะถูกคุกคามแต่นายทุนรวบ ทุตง่าย ๆ ว่าถ้าเราเปิดให้การเจรจาเสรีเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เหล้ามันถูกลง เมื่อถูกลงก็จะขายมากขึ้น ทำให้ดื่มมากขึ้น เป็นภาระของโลกมากขึ้น เป็นภาระของรัฐของวงการสาธารณสุขที่ต้องรักษา ณ วันนี้ สปสช. ยังติดลบอยู่ก็เป็นภาระ

และที่สำคัญคือ กฎหมายที่มีอยู่ถูกคุกคาม แต่นายทุนได้ประโยชน์

สาระสำคัญอยู่ข้างใน CPTPP มี 4-5 เรื่องในประเด็นเรื่องดีมีแอลกอฮอล์ ข้อแรก คือ การลดกำแพงภาษี ปัจจุบันเรามีกำแพงภาษีเหล้านอก 60 เปอร์เซ็นต์ ต้องลดเหลือ 0 เปอร์เซ็นต์ พูด่าง ๆ ว่าราคาขายเท่าไรก็แล้ว แต่ พ่อค้าได้ประโยชน์ไป 60 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่า เหล้ามีราคาถูก คือข้อที่หนึ่ง เราไม่ได้แอนตี้การค้าขายเรื่องดีมีแอลกอฮอล์ แต่ถ้าคุณจะมาค้าขาย คุณก็ควรปั่นกำแพงเข้ามา ค้าขายตามกฎหมายที่มีอยู่ ไม่ใช่เรื่องที่จะมาต่อรองกัน

ข้อที่สองคือ มาตรการยกเลิกนโยบาย มาตรการควบคุม มาตรการฉลาก นี่ก็เป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งประเทศเรากำลังดำเนินการเรื่องนี้ มาตรการควบคุมการโฆษณามีผลกระทบแน่นอน โดยเฉพาะการโฆษณาสมัยใหม่ ใน CPTPP ค่อนข้างเขียนไว้ชัดว่าต้องเปิดให้เขาตัวสำคัญที่เรากังวลมากคือ การเปิดช่องให้ผู้ประกอบการเข้ามาแทรกแซงนโยบายของรัฐได้ นโยบายมี 2 ตัวคือ นโยบายที่มีอยู่แล้ว กับนโยบายที่จะมีในอนาคต เรื่องนี้สำคัญและเปิดง่าย ๆ ว่าเราออกกฎหมายให้จับใจ แต่ในกติกาให้ใจมาร่างกฎหมายได้ด้วย แล้วมันจะมีประสิทธิภาพได้อย่างไร ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ ณ ปัจจุบัน เพียงแค่กลุ่มธุรกิจใช้ผลประโยชน์ในทางอ้อมภาครัฐ และภาคประชาสังคมก็หนักหนาสาหัสอยู่แล้ว

อย่างสำคัญที่สุดท้าย คือ การคุ้มครองนักลงทุนโดยเฉพาะมาตรการ ISDS (กลไกการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน (Investor-State Dispute Settlement - ISDS) หรือว่าเรื่องเราคันเคยในเรื่องราวต่าง ๆ ว่าจะถูกต่างชาติฟ้องเรียกค่าไถ่ ในอดีตประเทศไทยเรามีบทเรียนเรื่องนี้มาแล้ว ปัจจุบัน คือเรื่องเหมืองทองอัคราที่อยู่ในขั้นการต่อสู้ เรื่องการคุ้มครองการลงทุนหรือการใช้มาตรการ ISDS เป็นเรื่องสำคัญที่เรากังวล

ผมไม่ใช่แค่พูดเอง เรามีเอกสารของกระทรวงสาธารณสุข ที่มีไปถึงกระทรวงการต่างประเทศ มีข้อห่วงใย 5 เรื่อง 5 กลุ่ม มี 2 กลุ่มเป็นเรื่องของแอลกอฮอล์ชัดเจนมาก ถ้าดูในสไลด์จะเห็นภาพ กระทรวงสาธารณสุขบอกว่า ผลกระทบในการออกมาตรการควบคุมยาสูบและแอลกอฮอล์ที่จะต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับ CPTPP กระทรวงสาธารณสุขตอบไปว่า ไม่สามารถดำเนินการตามข้อเรียกร้องนั้นได้ เขาเขียนเป็นเอกสารราชการ ผมมีอยู่ในมือของกองการต่างประเทศของสำนักงานปลัดส่งไปให้

เรื่องที่สอง เขาบอกว่าเรื่องข้อสงวน ถ้ารัฐไม่สามารถเจรจาเรื่องข้อสงวนการคุ้มครองการลงทุน ISDS เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมากจะกระทบเรื่องยาสูบ แอลกอฮอล์ และเรื่องการทำ CL ยา นี่เป็นสองเรื่องสำคัญที่กระทรวงสาธารณสุขวิได้ไปยังกระทรวงต่างประเทศ ว่ามีความกังวล และเป็นข้ออ่อนไหวสำคัญ ผมคิดว่าพวกเราพี่น้องประชาชนก็กังวล เพราะในกลุ่มแอลกอฮอล์ เราอยู่ใน rate สีแดงตั้งแต่ ขึ้นกรรมาธิการจนถึงกระทรวงหรือแม้แต่กระทรวง

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

การต่างประเทศหรือ กนศ. พยายามที่จะลดเงื่อนไขเหล่านี้

จนถึงวันนี้ยังไม่มีกรอบเจรจาที่ชัดเจนว่า ประเด็นอ่อนไหวรัฐจะอย่างไร ประชาชนควรรับทราบการเจรจา ข้ออ่อนไหวนี้หรือไม่ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ผมคิดว่า CPTPP ที่รัฐบาลฝันหวานไว้ แต่สถานการณ์ปัจจุบันเปลี่ยนไป การเข้ามาของจีนก็ดี ไต้หวันก็ดี อังกฤษก็ดี รัฐบาลควรมีความรอบคอบ ข้อมูลเก่ามันใช้ไม่ได้แล้ว ผมคิดไม่คิดว่าทั้งจีน และไต้หวันมาอยู่ในพรรคเดียวกัน ผมนึกบรรยากาศไม่ออก ขณะที่ปัจจุบันยังไม่เริ่มเจรจากันก็มีการชู้กันรายวันอยู่แล้ว ผมนึกไม่ออกว่าจะอยู่กันแบบไหน ในเวลานั้น เพราะฉะนั้นโดยภาพรวม CPTPP ผมถือว่าเป็นนโยบายที่ทำลายด้านสุขภาพในประเทศ ผมไม่อาจไว้วางใจรัฐบาล และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขอขอบคุณมาก คุณคำรณ จากเครือข่ายเฝ้าระวังธุรกิจสุรา ผู้อภิปรายต่อไป คุณนิมิตร เทียนอุดม จากเครือข่ายคนรักหลักประกันสุขภาพ

นิมิตร เทียนอุดม: สวัสดีครับท่านประธาน ขอขอบคุณมากครับที่ให้ผมเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในวันนี้ ผมคิดว่าเรื่องประเด็นสำคัญที่เรามาคุยกันในวันนี้ เรากำลังจะบอกว่าเราไม่สามารถไว้วางใจ พลเอกประยุทธ์ในฐานะนายกรัฐมนตรี เราไม่สามารถไว้วางใจรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ คุณดอน ด้วยเหตุผลว่า การที่จะดึงหรือเอาประเทศเข้าไปอยู่ใน CPTPP มันได้ไม่คุ้มเสีย ตามที่หลายท่านอภิปรายไปแล้ว ชี้ให้เราเห็นว่าการเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกรหรือการเข้าถึงยามีปัญหาแน่ ๆ ผมจึงอยากจะกล่าวเจาะจงในรายละเอียด

ข้อที่หนึ่ง เรามี FTA กับประเทศต่าง ๆ อยู่แล้ว 8 ประเทศ คือ อินเดีย จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น หรือแม้กระทั่ง เราเป็นสมาชิก FTA ของอาเซียนอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ถ้ารัฐบาลต้องการจะบอกว่า เพื่อจะสร้างเขตการค้าเสรีเพื่อจะลดทอนอุปสรรคในการค้าให้กับนายทุนทั้งหลาย ผมคิดว่าประเทศเราไปจมปลักอยู่กับการสร้างความร่ำรวยให้กับนายทุนผ่านระบบการค้าเสรีมากแล้ว จึงไม่มีเหตุผลอะไรที่เราจะไปเข้าอยู่ใน CPTPP อีก หรือหากคุณบอกว่า ต้องการทำการค้าขายกับจีนมากขึ้น ไทยก็ทำ FTA กับจีนอยู่แล้ว แล้วทุกวันนี้บอกได้หรือไม่ว่า เราได้ประโยชน์จากจีนมากกว่า หรือเสียประโยชน์จากจีนมากกว่า

ผมคิดว่าคนไทยพวกเราต้องเท่าทันเล่ห์กลของรัฐบาล เราเห็นอยู่แล้วว่า เรามี FTA กับหลายประเทศแล้ว ตั้งแต่เรามี FTA มา เราสูญเสียภาษีนำเข้า และส่งออก สูญเสียภาษีนำเข้าปีหนึ่งเป็นพัน ๆ ล้านจากการที่เราทำ FTA ไปแล้ว เพราะว่าจุดใหญ่ใจความของ FTA ก็คือการลดกำแพงภาษี ที่คุณคำรณพูดถึงภาษีเหล้า เบียร์ บุหรี่

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

**“ประเทศไทยจอมปลักอยู่กับการสร้างความ
ร่ำรวยให้นายทุนผ่านระบบการค้าเสรี กรณี
FTA พอแล้ว มันไม่มีเหตุผลอะไรที่เราจะ
ต้องเข้าไปอยู่ใน CPTPP อีก
ประเทศไทยไม่มีความจำเป็นหรือความ
เร่งด่วนอะไรกับการเข้าไปร่วม ”**

นิมิตร เก็นยอลบ
เครือข่ายคนรักหลักประกันสุขภาพด้านยา
และระบบหลักประกันสุขภาพ

เพราะฉะนั้น ประเด็นที่หนึ่ง ผมไม่เห็นความจำเป็นในความเร่งด่วนที่เป็นประโยชน์ใน
การที่เราจะเข้าไปอยู่ใน CPTPP เพราะว่าอยู่กับการค้าเสรีที่เราจะได้ประโยชน์ในเรื่องของ
การลดหย่อนภาษี

ข้อที่สองที่สำคัญ คือ รัฐกำลังเอาความสามารถของรัฐที่จะปกป้องประชาชนในเรื่อง
ทรัพย์สินทางปัญญาเอาไปเสี่ยงกับการที่เราจะไปเจรจากับ CPTPP เขาเจรจากันปฏิเสธกัน
หมดแล้ว เขามีเงื่อนไขเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาหลายเรื่องมาก และถ้าเราเข้าไป เขาเรียกร้อง
อะไร เราก็ไม่มีสิทธิ์แก้อะไรได้อีกเลย และเรื่องสำคัญที่เรากังวลกันมาก ๆ คือ เรื่องการบังคับ
ใช้สิทธิ หรือ CL ผมคิดว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญมากในเรื่องกฎหมาย พ.ร.บ.สิทธิบัตร
กฎหมายในบ้านเราที่ให้เครื่องมือของรัฐ ที่จะช่วยคุ้มครองประชาชนจากการผูกขาดเรื่อง
ทรัพย์สินทางปัญญา ลองคิดง่าย ๆ หากเรามีวิกฤตจำเป็นต้องใช้สินค้าโดยเฉพาะเรื่องยา มา
แก้ปัญหาความเจ็บป่วยของคน เช่น โควิด-19 ที่ผ่านมาเรามีปัญหาที่จะต้องนำเข้ายา และติด
ปัญหาเรื่องการนำเข้า ยายังติดสิทธิบัตร ถ้าเราเข้า CPTPP แล้วเรายกเงื่อนไข CL ที่อาจจะอยู่
ใน CPTPP คือว่าถ้ารัฐจะทำ รัฐจะต้องอธิบายบริษัทเจ้าของสิทธิ์ก่อน ผมไม่อยากจะใช้คำว่า
คุณต้องไปอนุญาตเขาก่อนด้วยซ้ำไป เพียงแต่คุณจะต้องไปชี้แจงเหตุผล หรือถูกตัดเงื่อนไข
สำคัญของการทำ CL หรือแก้วิกฤตของประเทศ หรือประโยชน์สาธารณะออก แล้วเรื่องของ
เรื่องคือเจ้าของสิทธิบัตรสามารถจะมาฟ้องร้องรัฐได้อีก ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ เรา

รับไม่ได้จริง ๆ ในเรื่องนี้ เพราะว่ามาตรการบังคับการใช้สิทธิถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่ให้รัฐไว้ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ที่ทำให้สินค้าราคาแพงโดยเฉพาะเรื่องยา

ในกฎหมายสิทธิบัตรบ้านเรา อนุญาตให้รัฐ ถ้ารัฐเห็นความจำเป็นเพื่อจะหยิบสินค้าบางอย่างมาใช้ในยามจำเป็น เพื่อแก้วิกฤตปัญหาสาธารณสุขของประเทศ เราเอามาใช้ได้เลย เราประกาศ CL เราบังคับใช้สิทธิ รัฐผลิต หรือนำเข้ายาชื่อสามัญ แล้วรัฐก็ไปจ่ายค่าธรรมเนียมให้เจ้าของสิทธิเท่านั้นเอง เราก็สามารถใช้สิทธิได้เลย แต่ถ้าเราไปเข้า CPTPP แล้วถูกเจรจาว่าเราต้องไปแก้กฎหมายสิทธิบัตร แล้วเราต้องทำให้ CL ของประเทศยากขึ้น เงื่อนไขบางอย่างใช้ไม่ได้ หรือใช้ได้เฉพาะการแก้วิกฤตที่สำคัญ ๆ และต้องชัดเจน ต้องแจ้งให้กับผู้ทรงสิทธิทราบก่อน และผู้ทรงสิทธิไม่อนุญาต หรือไม่เห็นด้วยกับการทำ CL เขาไปฟ้องรัฐต่อศาลได้อีก ผมคิดว่าเรื่องแบบนี้เกินกว่าที่เราจะรับได้ ถ้ารัฐละทิ้งเครื่องมือที่สำคัญที่จะใช้ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ผมถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมากในระบบสุขภาพ ยาเป็นสิ่งสำคัญของระบบสุขภาพ และใช้งบประมาณมหาศาล ขนาดเรามี CL มีกฎหมายสิทธิบัตรที่เอื้อให้รัฐทำ CL ก็ยังทำยากเลย เพราะรัฐไม่กล้าทำ ยังเกรงใจบริษัทยาข้ามชาติ แล้วถ้าเราไปตัดเงื่อนไขที่ช่วยให้รัฐใช้ CL ได้ โดยการเข้าร่วม CPTPP ประเทศจะเสียหายมากกว่านี้ เพราะฉะนั้น ผมคิดว่าเอาแค่ประเด็นเรื่อง CL เราก็ไม่สามารถจะไว้วางใจรัฐบาลให้ดำเนินการต่อได้ ข้อสำคัญถัดมา คือ การที่เขาจะปล่อยให้ฟ้องร้องรัฐ โดยนักลงทุน หรือว่าคุ้มครองนักลงทุนที่เกินกว่าเหตุ ถ้าสมมติว่า เรา หรือรัฐไปดำเนินนโยบายสาธารณะที่สำคัญเพื่อจะปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน แล้วบริษัทารู้สึกว่าตัวเองเสียหาย รู้สึกว่าตัวเองถูกกลั่นแกล้งจากรัฐ ทั้ง ๆ ที่แค่คิด หรือมีนโยบายมันจะทำให้เกิดการฟ้องร้องได้ทันทีเลย มันจะยิ่งทำให้รัฐจะมีโอกาสนโยบายสาธารณะที่จะมาดูแลเรื่องสุขภาพของคนยิ่งยากขึ้นไปใหญ่ เพราะฉะนั้น เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ขณะที่เรามีกฎหมายอยู่ในมืออย่างนี้ เรายังมีรัฐบาลที่ไม่เห็นหัวประชาชน แล้วถ้าเราเข้าไปอยู่ใน CPTPP ประชาชนยิ่งจะถูกเหยียบซ้ำเติมจากระบบการค้าเสรีมากขึ้นไปอีก เพราะฉะนั้น ผมคิดว่าเราต้องหยุดการเข้า CPTPP ของรัฐบาลให้ได้ เราจะต้องไม่ไว้วางใจ และเราลุกขึ้นร่วมกันออกมา อธิบายว่ามันมีแต่ความเสียหาย ประโยชน์มันได้ไม่คุ้มเสีย รัฐพูดว่าไม่เป็นไรเข้าไปก่อนแล้ว ค่อยไปดูว่าเสียหายอะไรแล้วค่อยเยียวยา ทั้ง ๆ ที่บทเรียนที่เกิดขึ้นจาก FTA หลายประเทศ จากนิวซีแลนด์ หรือออสเตรเลียก็ดี ฟ้องเกษตรกร ฟ้องปศุสัตว์ที่เลี้ยงโคนม ได้รับการเยียวยาที่สมน้ำสมเนื้อหรือไม่ ฟ้องภาคเกษตรที่ต้องสูญเสียรายได้ การค้าหรือผลในเรื่องของการผลิต ชีวิตที่เปลี่ยนไปแบบนั้น เพราะฉะนั้น การที่บอกว่าเข้าไปดูก่อนแล้วบอกว่าหากเกิดผลกระทบอะไร แล้วจึงไปเยียวยา ซึ่งฟ้องมีบทเรียน

มากมายที่รัฐไม่เห็นหัวประชาชน จะยอมให้รูปแบบนี้เกิดขึ้นอีกหรือ มันไม่มีหลักประกันใด ๆ เลยที่จะเยียวยาให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบ

เพราะฉะนั้น เราจะต้องไม่ให้มันเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น เราต้องรีบลุกขึ้นมาอภิปราย ผมว่าเป็นเรื่องที่ดีมากที่สภาประชาชนได้หยิบเรื่องนี้ขึ้นมาอภิปรายเพื่อที่จะบอกว่าเราหยุด CPTPP ไปได้สักหนึ่ง เพราะอเมริกาจะไม่เข้า และเมื่ออเมริกามองจะเข้า ไทยก็จะพยายามเข้า ในขณะที่เราเองเราก็มี FTA กับอเมริกาอยู่แล้ว เราจะต้องเข้าไปทำไมอีก เพราะฉะนั้น ผมคิดว่า เราต้องจับตามองสิ่งเหล่านี้

ผลการศึกษาพบว่าของสภาบอกชัดเจนว่า คุณต้องไปดูผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และต้องตอบคำถามให้ได้ก่อน แล้วเมื่อการอภิปรายในสภาว่าด้วยเรื่องการเยียวยากี่ชัดเจนว่า มันไม่คุ้มที่จะเข้าไปแล้ว มันยังเยียวกัน ทำไมจะต้องรอให้เกิดความเสียหายถึงมาพูดเรื่องการเยียวยา ในขณะที่เราสามารถหยุดได้ เรายังมีมาตรการในการทำเกี่ยวกับ CL ของประเทศอยู่ได้ เรายังมีเรื่องมาตรการสำคัญที่จะทำยาซื้อขายสามารถทำควบคู่กันไปได้ในขณะที่ยาติดสิทธิบัตร เรื่องพวกนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเรามีมาตรการที่จะทำได้อยู่แล้ว มีมาตรการที่เราปกป้องดูแลตัวเองอยู่แล้ว แล้วทำไมรัฐถึงละทิ้งมาตรการเหล่านี้ แล้วเอาไปแลกกับการการค้าเสรี การลดหย่อนภาษี ภาษีนำเข้า ภาษีส่งออก โดยการที่ภาษีการนำเข้าส่งออก มันก็เป็นประโยชน์กับธุรกิจบางประเภทเท่านั้น แล้วธุรกิจบางประเภทเป็นธุรกิจผู้สนับสนุนใหญ่ของรัฐหรือไม่ รัฐจึงต้องจะไปเอาใจแบบนั้น โดยที่ภาพรวมของการเสียหายที่เกิดขึ้นกับคนทั้งประเทศ

ลองคิดเพียงเรื่องยา หากยอมให้เขากำหนดมาตรการว่า “ยาซื้อขาย” ผมคิดว่าประชาชนคนไทยรู้จักยาที่ซื้อขายดี ผมขออธิบายสั้น ๆ สักเล็กน้อย ยาที่รักษาโรคอาจจะมียาหลายตัว อาจจะมียาตัวแรกที่เราเรียกว่า “ยาต้นตำรับ” เขาก็ใช้เงินงบประมาณของประเทศต้นทุนเป็นคนผลิตแล้วไปมอบสิทธิบัตรให้ หรือมอบองค์ความรู้ให้กับบริษัทยาบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ไปจดสิทธิบัตร และยาตัวนี้ คือ “ยาต้นตำรับ” แต่ว่าจะมีองค์ความรู้ บริษัทยาอื่น ๆ ศึกษา แล้วคิดว่าจะสามารถทำยาแบบเดียวกันนั้นขึ้นมาได้อย่างไร แล้วก็มาขอขึ้นทะเบียนยาไว้ก่อน รอหมดสิทธิบัตรยาต้นตำรับเมื่อไร ก็สามารถที่จะใช้นั้นได้เลย

เงื่อนไขดังกล่าวนี้ จะถูกลดทอนจนทำให้บริษัทยาอื่น ๆ ไม่สามารถที่จะศึกษาแล้วมาขึ้นทะเบียนยาไว้ก่อนได้ ยิ่งจะทำให้เรามียาคุณภาพดี ราคาถูกไว้ใช้ระยะยาวออกไปอีก ซึ่งรูปแบบนี้มันคือความเสียหายถึงหมื่น ๆ ล้านในช่วงแรก ถ้าเราต้องพึ่งยาจากบริษัทเดียว อันมีเงื่อนไขมาจากสิทธิบัตร หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน CPTPP เท่ากับว่า ความเจ็บปวดของเราพึ่งพาอยู่เพียงบริษัทเดียว เราไม่มีทางเลือกจากยาจากบริษัทอื่น เพราะฉะนั้นเขาขายเท่าไร

คุณก็ต้องซื้อ เรื่องนี้เป็นเรื่องความเสียหาย เรื่องความอ่อนไหวมาก เรื่องที่เราจะยอมให้ความมั่นคงของชีวิต และสุขภาพเราไปแขวนอยู่กับการค้าเสรี โดยที่มันไม่เป็นธรรมเนียมแบบนี้หรือ แล้วรัฐได้ศึกษาเรื่องนี้ และมีข้อท้วงติงมาก แต่ที่รัฐยังใช้คำว่า เดี่ยวไปเถียงว่าเอา เดี่ยวไปดุนบประมาณให้มากพอ ที่จะซื้อยาราคาแพงได้หรือไม่

ยกตัวอย่างชัด ๆ คือยาต้านโควิด-19 ที่กำลังมา ต้นตำรับขายต่อคอร์ส การรักษา 5 วันตราราคา 20,000 กว่าบาท ถ้าเรามียาซื้อสามัญ มีผู้ผลิตหลายราย จะเหลือเพียง 300 บาท ถึง 400 บาทเท่านั้นเอง นี่คือคุณประโยชน์ของการที่เราสามารถจะทำ CL หรือทำยาซื้อสามัญ เกิดขึ้นได้ ขึ้นทะเบียนได้ แต่เรื่องแบบนี้จะไม่เกิดขึ้น ถ้าเรามี CPTPP ถ้าเรามีคุณประโยชน์ คุณดอน ลากประเทศไทยเข้าไปอยู่ใน CPTPP เรื่องนี้จะยากขึ้นเพราะฉะนั้น ผมคิดว่าเราไม่สามารถไว้วางใจรัฐบาลให้ดำเนินการเรื่องนี้ได้

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขอบคุณมากครับคุณนิมิตร เทียนอุดม ผู้อภิปรายทั้ง 4 ท่านแรก ได้สะท้อนปัญหา ชี้ให้เห็นปัญหาทั้งในด้านสิทธิของเกษตรกร ด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ผู้อภิปรายท่านต่อ ๆ ไปจะเริ่มลงลึกปัญหาที่เกิดขึ้นระดับภูมิภาค เริ่มจากผู้อภิปรายท่านต่อไป เชิญคุณดิเรก กองเงิน สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ

ดิเรก กองเงิน: สวัสดีครับ ผมดิเรก กองเงิน สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ และเครือข่ายขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (พีมูฟ) ผมมีความกังวลถึงอนาคต และลูกหลาน ถึงสิ่งที่เราจะประสบ ในเรื่องของการสิทธิบัตร การที่จะนำเมล็ดพันธุ์มาไว้สืบเมล็ดพันธุ์ระยะยาวอย่างมั่นคง ซึ่งถ้าหากว่า มีการที่จะมาผูกขาดด้านอาหารเริ่มตั้งแต่เมล็ดพันธุ์เป็นต้นไป โดยจุดยืนของภาคประชาชนซึ่งยืนอยู่ทั้งฐานผู้ผลิต รวมทั้งอุปโภค และบริโภคจะมีผลกระทบอย่างมาก ไม่มีสิทธิแม้แต่จะรักษาเมล็ดพันธุ์ แสดงว่าเราเป็นเหมือนชากรามนุษย์ที่ไม่มีจิตวิญญาณ มีแต่ลมหายใจ สิ่งที่จะทำได้ก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายข้อตกลงที่รัฐบาลคิดมุมเดียวด้านเดียว แล้วก็เอามาเป็นกฎหมาย และให้อนุญาตผู้ที่มีอำนาจขอลิขสิทธิ์พืชพันธุ์ ผมคิดว่าน่าจะศึกษา และสอบถามข้อมูล และแสดงความคิดเห็นของภาคประชาชนทุกคนที่มีส่วนร่วมซึ่งเป็นคนไทยเหมือนกัน

ถึงแม้คุณไม่ได้อยู่ในฐานผลิต ก็ต้องดูความมั่นคงในอนาคตว่า จะมีผลกระทบ หรือว่าจะยอมให้สิทธิของคนไทย 70 กว่าล้านคนไปอยู่ภายใต้อำนาจกลุ่มทุนทั้งหมด ดังนั้น ผมไม่สามารถไว้วางใจรัฐบาลที่จะบริหารประเทศชาติในระบบแบบนี้ ซึ่งยึดอำนาจลิดรอนสิทธิภาคประชาชน ประชาชนเป็นฐานตั้งแต่การก่อสร้างประเทศ และการผลิตการหล่อเลี้ยง เป็น

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

**“ผมเห็นความไม่มั่นคงของประชาชน
คนไทยถ้ารัฐจะเข้าร่วม CPTPP
เพราะมันเป็นการยัดอำนาจและ
รุกรอนสิทธิของประชาชน ”**

ดิเรก กองเงิน
สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ

ความมั่นคงของประเทศชาติ แต่คุณเอาความมั่นคงทางอาหารไปให้กับบริษัทยักษ์ใหญ่ข้าม
ชาติ หรือว่ากลุ่มทุนในประเทศ ผมเห็นแล้วว่าอนาคตประเทศไทย คนในประเทศไทยไม่มี
สิทธิ หรือว่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เป็นเพียงแค่ซากของมนุษย์ที่ถูกยัดไปหมดแล้วใน
ชีวิต และจิตวิญญาณของประชาชน

ผมไม่เห็นด้วยเลยในเรื่องของการเอาใจกลุ่มทุนเหมือนกับอดีตที่ผ่านมา การถูก
ยกเลิก การจำกัดการถือครองที่ดิน อันนี้ก็คือปัญหาเพราะมันไปอยู่อำนาจของกลุ่มทุนแล้ว
เกิดปัญหา และยังเป็นเรื่องของเมล็ดพันธุ์ แล้วมันก็สายพันธุ์เป็นหมื่น ๆ สายพันธุ์ ซึ่งเป็น
ความมั่นคงทางอาหาร

เมื่อปีที่แล้ว เมื่อต้นปี 2563 ก็มีการจะห้ามคนไทยเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ข้าว ผู้นำระ
เทศไทยไม่มีความคิดกันเลยหรือ ผมมองในเบื้องต้นว่าเป็นสิ่งที่ไม่มั่นคงของประเทศชาติ และ
ประชากรของคนไทย ไม่ใช่เฉพาะเกษตรกร แต่รวมประชากรของประเทศไทยทั้งหมด ผมไม่
เห็นด้วยที่จะไปเข้าร่วม และไปร่วมตกลงเอาข้อเสนอตัวนี้เข้ามาร่วมบริหารในประเทศไทย
ผมในฐานะคนไทยหนึ่งขอคัดค้านไม่เห็นด้วย เพราะภูมิปัญญาของเกษตรกรคือเมล็ดพันธุ์
หากไม่สามารถที่จะรักษาไว้ได้ แต่มีการผูกขาดต้องซื้ออย่างเดียว เป็นว่าเรามีภาระต้องซื้อ
ทั้งหมด ทั้งลมหายใจ ลม ไฟ อากาศ พืชพันธุ์ ธัญญาหาร ปู ปลา เราก็กินของทั้งหมดที่มีสาร
ตกค้างทั้งหมด ขอบคุณมาก

ในยุทธิตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

การรบ พานทอง: ขอสวัสดิ์ครับท่านประธาน ท่านวิทยากร และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน ผมการรบ พานทอง เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกภาคใต้ ประเด็นของการเข้าร่วม CPTPP ในฐานะผมเองเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการที่ได้มีการเอ่ยถึงไป เรามีการหารือกันหลายครั้ง ผมมีโอกาสได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนหลายครั้ง ดังนั้นประเด็นในส่วนของภาคใต้ที่เราตระหนักมากที่สุด ซึ่งทำพีชเชิงเดี่ยว และเป็นพีชเชิงเดี่ยวที่มีฐานเศรษฐกิจที่กว้าง โดยเฉพาะยางพารา กาแฟ ปาล์มน้ำมัน สิ่งที่จะมีผลกระทบหากเราจะเข้าร่วม CPTPP ที่ชัดเจนคือเราจะขาดสิทธิชัดเจนในเรื่องของฐานพันธุกรรม โดยเฉพาะ หากจะมีการใช้ฐานของ UPOP1991 แทน UPOP1978 ตามที่คุณวิฑูรย์ได้เอ่ยถึง และสิ่งที่เกิดจากการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืชปี 2542 อย่างน้อย ๆ มี 3 เรื่องที่ทางภาคใต้เราจะหนักมาก คือ

ข้อแรก ภาคใต้เราเป็นฐานความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พืชสมุนไพร พืชพันธุ์ไม้พื้นบ้าน อย่างเช่น ทุเรียนพื้นบ้าน จำปาตะพื้นบ้าน และผลไม้อื่น ๆ

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

จำนวนมาก ขณะนี้เรากำลังใช้ประโยชน์จากข้อกำหนดคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช อย่างเช่น การขอขึ้นทะเบียนโดยเฉพาะพืชเฉพาะถิ่น ที่สามารถจะขึ้นทะเบียน และ ได้สิทธิในเรื่องการมีทรัพย์สินทางปัญญาได้ ทูเรียนพันธุ์พื้นบ้านทางภาคใต้มีหลากหลายมาก เราสามารถที่จะขึ้นทะเบียน และขอการคุ้มครองได้ แต่หากเราเข้าไปอยู่ใน UPOP1991 หมายความว่าอยู่ใน CPTPP การที่เราจะทำการคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของเรามีโอกาสจะหายไป

ประการแรก คือ ทำให้เราสูญเสียสิทธิฐานพันธุ์กรรมพืชเฉพาะพืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น มันจะรุนแรงมาก และมูลค่าการสูญเสียรุนแรงมาก และเกิดขึ้นไปชั่วลูกชั่วหลาน เช่น ทูเรียนพื้นบ้าน จำปาตะ และอีกหลายอย่าง ตัวอย่างมูลค่าของทูเรียนในแต่ละปีที่เป็นทูเรียนพื้นบ้าน หลาย 10 ล้านบาท บางชุมชนถึง 50 ล้าน

ประการที่สอง เรื่องวิกฤตโลกร้อนที่มันเกิดขึ้นไปทั่วประเทศโดยเฉพาะภาคใต้ พืชเศรษฐกิจเชิงเดี่ยวของเรากำลังเกิดปัญหา เช่น โรคระบาดในยางพาราที่เกิดขึ้นพื้นที่ประมาณ 1 ล้านกว่าไร่เป็นปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศอย่างชัดเจน มันเป็นเรื่องราชนิดใหม่ที่เราเรียกว่า โรคอุบัติใหม่ เพราะฉะนั้นทางออกไม่ว่าจะเป็นมาตรการพันธุ์ การป้องกันมาตรการแก้ไขต่าง ๆ ทางกายภาพแห่งประเทศไทยเสนอแล้วว่าเราจะต้องทำสวนยางผสมผสาน ภูมิปัญญาชาวบ้านก็เช่นกันก็บอกว่า เราต้องหันกลับมาใช้ความหลากหลายทางชีวภาพที่เกิดขึ้นในระบบเกษตรของเรา

สวนปาล์มก็มีโอกาสเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าเราหันกลับมา มาทบทวน มารักษามาป้องกัน และมาฟื้นฟู ระบบเกษตรเรา เราเข้าไปใน CPTPP โอกาสแบบนี้จะน้อยลง ผมคิดว่าขณะนี้พืชเศรษฐกิจอย่างเช่นยางพารา ทำรายได้ปีละประมาณ 3-4 แสนล้านบาท มันมีโอกาสอย่างเช่นขณะนี้โรคระบาด 1 ล้านไร่ สวนยางทั้งหมดของประเทศประมาณ 19 ล้านไร่ที่ขึ้นทะเบียน ตอนนี้สูญเสียไปแล้ว 1 ล้านไร่ ทำให้ผลผลิตลดลงถึง 50 เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าเราเตรียมตัวให้ดี และไม่ถูกเข้าไปในระบบที่บังคับ เราจะสามารถนำพันธุ์พืชพื้นเมืองต่าง ๆ พันธุ์พืชเฉพาะท้องถิ่นกลับมาผสมผสานระบบเกษตรเราได้ อย่างชัดเจน เราเรียกว่าสวนยางยั่งยืนเป็นระบบเกษตรยั่งยืนระบบหนึ่ง ขณะนี้การยางแห่งประเทศไทยก็สนับสนุนให้มีการปลูกแทนปีละ 50,000 ไร่ ซึ่งเราคิดอยู่ว่า ระบบเรามันเอื้ออยู่แล้ว เหตุใดจะต้องไปหาเรื่องที่ทำให้ระบบของเรามันลิดรอนไปอีก นี่เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุด

อีกตัวอย่างหนึ่ง ที่ผมคิดว่าภาคใต้เรากำลังขยับขยายใช้กฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช ซึ่งเปิดโอกาสให้เกษตรกร และชุมชนมีส่วนร่วมมาก เราพบว่า เพิ่งมีพันธุ์พืช 3-4 ชนิด ในรอบ 20 ปีที่ได้รับการขึ้นทะเบียน เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราคาดหวัง คืออย่าเพิ่งไป

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ร่วมกับ CPTPP เลย แต่ใช้ประโยชน์จากเงื่อนไขที่มันมีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูเศรษฐกิจก่อน อย่างเงื่อนไขที่มีความชัดเจนคือ พันธุ์พืชใหม่ที่เกษตรกรสามารถทำได้ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่เกษตรกรสามารถนำชุมชนตัวเองจดทะเบียน และไปขอขึ้นทะเบียน เพื่อรับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาได้ ซึ่งจะได้รับผลประโยชน์ค่อนข้างมาก

อีกชุดหนึ่ง คือพืชพื้นเมืองทั่วไป กับพืชป่า ที่สามารถที่จะขึ้นทะเบียน ทำการอนุรักษ์ และแบ่งปันผลประโยชน์ที่มีระบบ ระเบียบได้กำหนดไว้ว่า ชุมชนสามารถทำได้ สิ่งเหล่านี้มันมีโอกาสหายไป ถ้า UPOP 1991 เข้ามาควบคุม เพราะฉะนั้น สิ่งที่ผมคาดหวังในข้อที่สาม คือ ทำอย่างไรที่เราจะใช้ประโยชน์ ซึ่งมันมีข้อจำกัดมาก ในระยะ 20 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2542 เกษตรกรเข้าไม่ถึงหรืออย่างไร เหตุใดจึงขึ้นทะเบียนได้น้อย ที่สำคัญคือ เราต้องนำกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืชมาใช้ ต้องผลักดันรัฐบาลให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ในแง่ของการส่งเสริมสิทธิเกษตรกร และสิทธิชุมชน ในฐานะทางพันธุ์กรรมให้มากขึ้น

ประการสุดท้าย เป็นสิ่งที่เราคาดหวังมาก ๆ คือไม่จำเป็นจะต้องเข้าไป CPTPP ในชุดนี้ เพื่อที่จะยกระดับเรื่องของรายได้ แต่ทำอย่างไร ให้มีระบบการเฝ้าระวัง เราเรียกว่า ระบบการเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางเศรษฐกิจ ทางสิ่งแวดล้อมทาง ด้านระบบนิเวศที่เกิดจากภาวะโลกร้อน และฐานที่สำคัญ ที่พวกเรากำลังทำ คือ กลับไปที่ฐานเศรษฐกิจ ฐานรากของชุมชน เพราะฉะนั้น ผมพยายามคาดหวังให้มีการฟื้นฟูเกษตรอัตลักษณ์กลับคืนมา เกษตรอัตลักษณ์จะเป็นมาตรการที่ดีกว่า CPTPP เพราะจะใช้พืชเฉพาะถิ่น จะมีคุ้มครองสิทธิชุมชน คุ้มครองเกษตรกร เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราควรกำลังดำเนินการ ไม่ว่าจะยุคไหนสมัยไหน ถ้าหากนำเรื่องนี้เข้าไปสู่ CPTPP ผมคิดว่าเรื่องที่กำลังมาคงจะสูญหายไปหมด แทนที่จะมีเกษตรอัตลักษณ์ ก็อาจจะกลายเป็นเกษตรอับลักษณ์ขึ้นมาในเมืองไทย

สุดท้ายของสุดท้ายคือ เกษตรยั่งยืน คือความมั่นคงทางอาหาร จะเกิดขึ้นถ้าเรากลับมาสู่เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรยั่งยืนที่เราคาดหวังในแผน 13 หรือแผน 20 ปีของชาติต่อไป ขอบคุณมาก

สุนิ ไชยรส: เวลาจำกัด แต่เรื่องของเรามากเกินไปเกี่ยวข้องกับพี่น้องเกษตรกร ที่อภิปรายผ่านไป เป็นเสียงจากภาคเหนือและภาคใต้ ต่อไปเป็น เชิญคุณเกรียงไกร ชีช่วง จากเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันตก

เกรียงไกร ชีช่วง: เรียนท่านประธานสภาประชาชน และสมาชิกสภาประชาชนทั่วประเทศ และพี่น้องประชาชนทุกท่าน ผมเกรียงไกร ชีช่วง ในนามกลุ่มชาติพันธุ์ชนพื้นเมือง

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

เรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพี่น้อง ไม่ว่าจะเป็นความหลากหลาย เรื่องของเมล็ดพันธุ์ และความมั่นคงทางอาหาร พวกเราเกี่ยวข้องโดยตรงทั้งวิถีจารีต วัฒนธรรม พิธีกรรมประเพณีต่าง ๆ เกี่ยวข้องทั้งหมด สิ่งหนึ่งที่ยากจะเป็นตัวแทนยืนยันจากพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ คือ อดีตที่ผ่านมาฝ่ายรัฐบาลล้มเหลว ต้องใช้ว่ารัฐบาลเจ็บแล้วไม่จำ ความเจ็บปวดนั้น สุดท่ายแล้วมันส่งไปที่พี่น้องเรา กลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่า จะเจ็บหนักเข้าไปอีก เหตุผลคือ เป็นองค์ประกอบในส่วนหลาย ๆ เรื่อง ประเด็นคือในอดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐเลือกใช้วาทกรรมให้

၆၇

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

พวกเราเป็นชายขอบ กล่าวหาให้ชาวบ้านเป็นจำเลย เป็นตัวประกันในหลาย ๆ เรื่องโดยเฉพาะเรื่องที่ดิน ทรัพยากรป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ เรื่องเมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ

แต่จริง ๆ แล้ว ผมจะโยนให้เห็นว่าไม่ใช่ชุมชนท้องถิ่นล้มเหลว ชุมชนท้องถิ่นเป็นคนโอบอุ้มรัฐบาล โอบอุ้มเมือง ชุมชนเมืองในยามวิกฤติต่าง ๆ อันนี้คือสิ่งที่อยากจะบอกแทนพี่น้องของเรา ภาคเกษตรกรรม ชุมชนท้องถิ่นได้พยายามรักษา เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ผ่านกลไกต่าง ๆ ผ่านผู้รู้ ผ่านสตรี อะไรต่าง ๆ กลับไม่ได้รับการยอมรับ ซึ่งเมื่อรัฐจะเข้าร่วมข้อตกลง CPTPP จะกลายเป็นว่า พวกเราจะเจอสถานการณ์ที่หนักขึ้นไปอีก สนับสนุนเกษตรเชิงเดี่ยว เกษตรแปลงใหญ่ต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มทุนลงมาทำลายระบบการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ในรูปแบบวิถีวัฒนธรรม การร่วมข้อตกลง CPTPP จะทำให้วัฒนธรรมของเราเปลี่ยนแปลงไป กลุ่มเปราะบาง กลุ่มชายขอบ กลุ่มพี่น้องต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่นก็จะอยู่ไม่ได้ อีกทั้งสถานการณ์โลกร้อนเช่นเดียวกับพี่น้องประชาสังคมภาคใต้ รัฐกลับไม่มีการตั้งรับปรับตัวที่ชัดเจน แผนที่ชัดเจนที่โยนโยนไปกับชุมชนท้องถิ่น ได้มีปฏิบัติการ มีแต่มาตรการที่เป็นเชิงกฎหมายที่กำหนดให้กับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าพื้นเมืองต้องปฏิบัติตามเท่านั้น โดยไม่ฟังและไม่มีพื้นที่ส่วนร่วมในการตัดสินใจ อันนี้เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ชัดเจน นั่นหมายความว่าสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นแน่นอนคือ พวกเราจะถูกระงับทำซ้ำอีกหลาย ๆ รอบ อีกหลาย ๆ ครั้ง และจะหนักหนาสาหัส

ผมคิดว่า วันนี้จะเกิดความล่มสลาย ถ้าหากชุมชนท้องถิ่นล่มสลาย ชุมชนเมืองจะพบวิกฤติใหญ่ด้วย อันนี้ความที่รัฐบาล หรือฝ่ายบริหารชุดนี้ไม่ได้มีความฉลาดเพียงพอในการที่จะบริหารต่อไป ที่สุดแล้วท่านประธานครับและพี่น้องสภาประชาชนที่เคารพทุกท่าน ผมคิดว่าถ้ารัฐบาลได้ตัดสินใจโดยขาดข้อมูล ขาดการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชน และที่สำคัญเรารับรู้อยู่แล้วว่า ทุกประเด็น ทุกสถานการณ์ เรื่องของ Alcohol เรื่องของ CL เรื่องของยาเสพติด ยา เรื่องของสมุนไพรรักษา หรือกรณีอื่น ๆ ในหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงนี้ ถ้ารัฐบาลไม่ยอมฟัง ซึ่งสถานการณ์ขณะนี้เป็นที่ชัดเจนว่ารัฐบาลไม่ยอมฟัง เราจึงไม่ควรที่จะไว้วางใจรัฐบาลในการปฏิบัติการต่อไป

ที่สุดแล้ว ในนามของพี่น้องชาติพันธุ์ชนพื้นเมืองที่อ่อนไหวกับเรื่องนี้มาก ร่วมกับพี่น้องทั่วประเทศ จึงเห็นว่าเราไม่ควรที่จะรอรับผลจากการกระทำ และจากการบริหาร ตัดสินใจที่ผิดพลาด ที่ล้มเหลวของรัฐบาลอีกแล้ว จึงขอใช้สภาแห่งนี้ เพื่อยืนยัน และเป็นเสียงหนึ่งของตัวแทนเหล่าพี่น้องชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มชาติพันธุ์ในท้องถิ่นทั่วประเทศ ไม่ไว้วางใจรัฐบาลประยุทธ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวแทนฝ่ายบริหารที่จะเข้าไปเจรจาในข้อตกลงครั้งนี้ ขอขอบคุณท่านประธาน

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สุนี ไชยรส: ตัวแทนพี่น้องเครือข่ายชนเผ่าได้อภิปรายเรื่องการอนุรักษ์พันธุ์พืช และ วัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างชัดเจน นี่เป็นเรื่องในมุมมองของวิถีเกษตรกรรมชนเผ่าที่ลึกซึ้งมาก ต่อไปจะเป็นมุมมองของพี่น้องแรงงาน เพราะว่าการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลจะมาจากทุกภาคส่วน ต่อไปขอเชิญคุณธนพร วิจันทร์ เครือข่ายแรงงานเพื่อสิทธิประชาชน

ธนพร วิจันทร์: ขอขอบคุณท่านประธาน ดิฉัน ธนพร วิจันทร์ วันนี้ขอร่วมอภิปราย ในสภาประชาชน ในนามตัวแทนจากภาคแรงงาน สิ่งหนึ่งที่เราไม่เห็นด้วยกับรัฐบาลในการทำ ข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ CPTPP ซึ่งสมาชิกหลายท่านที่ได้อภิปรายไปแล้วว่าส่งผลกระทบต่อ กับประเทศ และประชาชนในประเทศด้วย ในระยะยาว ในด้านการเกษตร สาธารณะ สุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการแพร่ระบาดโควิด-19 หากรัฐบาลเร่งทำข้อตกลงโดยไม่เห็น ผลเสียที่เกิดกับประชาชน เราก็ไม่อาจจะยอมรับได้

สถานการณ์การจ้างงานปัจจุบัน เริ่มมีคนตกงานมากขึ้นจากที่ภาคโรงงาน และภาค ธุรกิจ โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เพราะจะมีการใช้ระบบหุ่นยนต์ หรือระบบ AI มา แทนมนุษย์ และในสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 คนงานตกงาน ก็กลับบ้านต่างจังหวัด

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

**“การเข้าร่วม CPTPP จะส่งผลให้ค่าครองชีพ
ของประชาชนสูงขึ้น ในขณะที่ค่าแรงยังต่ำ
แล้วชนชั้นแรงงานจะอยู่กันได้อย่างไร”**

**การเข้าร่วม CPTPP
คือการขายชาติทางอ้อม**

คุณธนาพร วิจันทร์
เครือข่ายแรงงานเพื่อสิทธิประชาชน

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สิ่งหนึ่งที่เขาทำคือ ทำอาชีพเกษตร ทำนา หรือว่าทำสวนอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้ารัฐบาลไปทำข้อตกลง CPTPP ที่จะส่งผลกระทบให้พี่น้อง เพราะฐานจริง ๆ ของพวกเรา พ่อแม่ของพวกเราที่อยู่ภาคเกษตร อยู่ต่างจังหวัด อยู่บ้านนอก สุดท้ายแล้ว ถ้ารัฐบาลยังมองไม่เห็นส่วนนี้ที่เราเห็นก็ไม่สามารถที่จะยอมรับได้

การเข้าร่วมเป็นสมาชิก CPTPP ที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ไม่รอบคอบ และไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนอย่างกว้างขวาง ดิฉันคิดว่ารัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่พยายามผลักดัน พยายามที่จะเอื้อ เราขอกล่าวหาในสภาประชาชนแห่งนี้ว่า รัฐบาลกำลังจะเอื้อผลประโยชน์ เอาทรัพยากรของประเทศที่เป็นของคนไทยเอาไปให้กลุ่มทุนโดยที่ไม่ฟังเสียงของประชาชนกลุ่มที่ออกมาคัดค้าน ออกมาแสดงความคิดเห็น

ท่ามกลางวิกฤตจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งประเทศไทย และโลกกำลังเผชิญเป็นบทเรียนสำคัญว่าเราจะต้องตระหนักถึงความมั่นคงทางด้านอาหาร ความมั่นคงทางด้านยา ความมั่นคงทางด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยฝ่าวิกฤติไปได้ แม้ว่าวันนี้มันจะมีวัคซีนป้องกันแล้ว แต่เราก็ยังต้องอยู่กับ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อไปอีก ถ้าสถานการณ์แบบนี้รัฐยังดันทุรังไปทำข้อตกลง สุดท้ายแล้วมันส่งผลกระทบ เราคิดว่าเราไม่สามารถยอมรับได้

เรื่องต่อมา มีการประเมินสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็นทิศทางการลงทุน หรือห่วงโซ่อุปทานที่จะเปลี่ยนไปหลังสถานการณ์โควิด-19 ดังนั้น การเข้าร่วม CPTPP มีผลต่อภาคเกษตรไทยอย่างมาก เราต้องพูดเพราะว่ามันมีผลกระทบมาก สิ่งหนึ่งที่เราเห็นคือ พ่อแม่พี่น้องเราในต่างจังหวัดเป็นหนี้ ธกส. ณ วันนี้สมมติว่า ณ ตอนนี้เมล็ดพันธุ์พืช เรายังสามารถเก็บไว้ได้ และเอามาปลูกได้ แต่หากว่าเข้าข้อตกลง CPTPP แล้ว เมล็ดพันธุ์พืชทุกอย่างจะเป็นต้นทุนที่สูงมากสำหรับเกษตรกรซึ่งเป็นพ่อแม่ของพวกเรา และเราคิดว่า ประเทศไทยยังไม่สามารถที่จะแข่งขันในระยะยาวได้ สำหรับพวกเราภาคแรงงาน เราไม่สามารถที่จะแยกภาคเกษตรออกจากภาคแรงงานได้ พ่อแม่ของพวกเราก็คือเกษตรกร สิ่งที่จะกระทบต่อภาคเกษตรกรย่อมจะถึงพวกเรา ราคาสินค้าเกษตรที่แพงขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเรา ซึ่งส่วนใหญ่พวกเราได้รับค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 300 กว่าบาท และปัจจุบันค่าครองชีพสูง ราคาอาหารสูงขึ้น และสุดท้ายเราจะอยู่กันอย่างไรร คุณภาพชีวิตของแรงงานจะอยู่อย่างไร การเรียกร้องค่าจ้างขั้นต่ำ หรือการจะเพิ่มการเรียกร้องค่าจ้างมันก็เป็นปัญหากับพวกเราอยู่แล้ว เรื่องผลกระทบต่อด้านสาธารณสุข ตามที่หลายท่านได้อภิปรายกันมาพอสมควรแล้ว แต่ที่เราอยากจะทำคือ ยึดต้นแบบที่จะถูกผูกขาด 20 ปีจะทำให้คนใช้แรงงานในระบบประกันสังคม

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

จำนวนมากกว่า 10 ล้านคน รวมถึงพี่น้องแรงงานนอกระบบอีกประมาณ 20 ถึง 30 กว่าล้านคน ที่อยู่ภายใต้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ไม่สามารถเข้าถึงยารักษาโรคต่าง ๆ ได้ อีกทั้งรัฐบาลต้องเสี่ยงประมาณในการซื้อขายที่แพงขึ้น ซึ่งไม่คุ้มเลย ได้กับเสียไม่คุ้มกันเลย

แม้ว่าการเข้าร่วมของ CPTPP จะมีข้อดีต่อเศรษฐกิจ และธุรกิจ แต่ยังไม่ได้พูดถึงประชาชนโดยส่วนรวมและยังส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อการบรรลุเป้าหมายต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเด็นการส่งเสริมเกี่ยวกับมาตรฐาน และเรื่องแรงงาน มีการอ้างว่ากำหนดให้ประเทศสมาชิกเคารพหลักการปฏิญญาสากลสิทธิขั้นพื้นฐาน องค์การแรงงานระหว่างประเทศ สิทธิแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยตอนนี้ก็ยังไม่ได้รับรองอนุสัญญาที่เป็นอนุสัญญาพื้นฐานที่เป็นสิทธิเสรีภาพในการรวมตัวของประชาชน เสรีภาพในการเจรจาต่อรอง อีกทั้งอนุสัญญา 2 ฉบับ รัฐบาลก็ยังไม่รับ โดยอ้างเรื่องของการรวมกลุ่ม การรวมตัวเป็นเรื่องของความมั่นคง เราก็ไม่สามารถที่จะไว้วางใจได้ในฐานะเราเป็นผู้ใช้แรงงานซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ และขอคัดค้านการตัดสินใจที่จะเข้าร่วม CPTPP ที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ โดยปราศจากการคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชน และคนส่วนใหญ่ของประเทศ

ทำไมวันนี้เราถึงอยากจะต้องคำถามกับคุณประยุทธ์ จันทร์โอชาในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ทำไมนักลงทุนต่างชาติจึงได้รับผลประโยชน์เต็มๆ นี่คือการขายชาติหรือไม่ แต่ต่างชาตินำพืชท้องถิ่นไปวิจัยได้อย่างเสรี สุดท้ายก็ได้พันธุ์พืชใหม่แล้วไปจดสิทธิบัตร มันเป็นพันธุ์พืชของภาคเกษตรแล้วไปเอื้อให้กลุ่มทุน สินค้าเกษตรที่สูงขึ้นต้องไปซื้อเมล็ดพันธุ์ของนายทุน เกษตรกรไม่สามารถที่จะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้เพราะปลูกได้ เก็บไว้เองผล่อ ๆ ผิดกฎหมายอีก นี่หรือที่รัฐทำกับพี่น้องเกษตรกรซึ่งเป็นพ่อแม่ของพี่น้องผู้ใช้แรงงานซึ่งมีรายได้ต่ำเดิม และมีความเสี่ยงตกงาน สุดท้ายราคาอาหารแพงขึ้น ราคายารักษาโรคก็แพงขึ้น ค่าน้ำค่าไฟแพงขึ้น นี่หรือรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา และคณะผู้บริหารกระทำกับประชาชน เครือข่ายแรงงานเพื่อสิทธิประชาชน และขบวนการแรงงาน จึงไม่อาจที่จะไว้วางใจให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และรัฐบาลชุดนี้บริหารประเทศอีกต่อไปได้

เอกชัย อิศระทะ: ขอบคุณมากครับ คุณธนพร วิจันทร์ สมาชิกสภาประชาชน สายแรงงาน เครือข่ายแรงงานเพื่อสิทธิประชาชน ขอเรียนผู้อภิปรายได้เตรียมตัว จบการอภิปราย ไม่ไว้วางใจอีก 1 ท่าน ลำดับต่อไปเราจะได้เปิดการอภิปรายทั่วไป เพราะฉะนั้น ท่านใดที่พร้อมจะอภิปราย เรียนเชิญติดต่อกองเลขา หรือแซท ขอเชิญผู้อภิปรายท่านต่อไป คุณศราวุฒิ เรือนคง จากอาสาสมัครของมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม (มอส.)

ศราวุฒิ เรือนคง: สวัสดีครับ กราบเรียนท่านประธานสภาประชาชน และสมาชิกทุกท่าน ผม นายศราวุฒิ เรือนคง สมาชิกสภาประชาชน จากอาสาสมัครของมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม ผมมีเหตุผลที่จะต้องมาพูดในวันนี้ร่วมกับท่านสมาชิกทุกท่าน ผมขออภิปรายเรื่องรัฐบาลไม่มีความจริงใจในการที่จะแก้ไขปัญหาให้เด็ก และเยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่บอกว่าเป็นอนาคตของชาติ ผู้นำประเทศในทุก ๆ สมัย มักจะบอกว่า เด็กคืออนาคตของชาติ

ก่อนที่จะพูดว่า ทำไมผมไม่ไว้วางใจที่รัฐบาลจะเข้าร่วม CPTPP ขออภิปรายถึงสถานการณ์ขณะนี้ เด็กและเยาวชนในประเทศเป็นอย่างไร สถานการณ์เราเห็นตั้งแต่ปีที่แล้ว ตั้งแต่มีม็อบเด็กเยาวชน ม็อบคณะราษฎรเกิดขึ้น เด็ก ๆ พยายามที่จะเสนอข้อมูลต่าง ๆ และข้อเรียกร้องต่าง ๆ แต่รัฐบาลไม่มีการพูดคุย นอกจากไม่พูดคุยแล้วยังจับกุมดำเนินคดีกับเด็ก ๆ ต้องถูกคุมขัง เด็กบางคนถูกคุมขัง 3 เดือนกว่าแล้ว ณ ตอนนี้อย่าได้รับการประกันตัวด้วย นี่เป็นเรื่องที่เห็นได้ว่ารัฐบาลไม่มีความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาให้กับเด็ก เยาวชน และคนรุ่นใหม่ของประเทศ

ผมในฐานะตัวแทนคนรุ่นใหม่ที่กำลังมาอยู่บ้าน จึงอยากจะนำเสนอในมุมคนกลับมาอยู่บ้านว่า เราเจออะไรกันบ้าง ที่ท่านสมาชิกก่อนหน้าได้พูดถึงเรื่องประเด็นแรงงานคืนถิ่น มีข้อมูลที่ชัดเจนว่า คนกลับบ้านเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 และหนึ่งในนั้นคือคนรุ่นใหม่ สิ่งที่คนรุ่นใหม่กลับมาอยู่บ้าน แต่ตัวเลือกมีน้อยมาก สิ่งที่เขาเลือกกระทำก็คือภาคเกษตร ตามที่ท่านสมาชิกได้พูดไปเมื่อก่อนหน้านี้

เราจะได้รับผลกระทบแน่นอน หากรัฐบาลเข้าร่วม CPTPP ผมยกตัวอย่างอนุสัญญา UPOP 1991 สิทธิในการถือครองเมล็ดพันธุ์ เมื่อไม่มีต้นทุน และปัจจัยในการผลิต ก็ไม่สามารถทำการผลิตให้มีคุณภาพได้นี้ก็เป็นปัญหาที่ชัดเจนมากที่สุดแล้ว และยังมีผลกระทบในด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำปศุสัตว์ เรื่องราคาสุกร เป็นต้น

ตามที่มีผู้อภิปรายก่อนหน้าไปแล้ว ผมจะไม่อภิปรายซ้ำอีก แต่ผมจะสะท้อนคือ ความจริงใจต่อการแก้ไขปัญหาให้กับคนรุ่นใหม่ หรือการพูดคุยกับคนรุ่นใหม่ ผมอยากจะยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่น ที่โตเกียว มีความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกลาง และรัฐบาลโตเกียว รัฐบาลท้องถิ่น สนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ได้มีพื้นที่เกษตร เรียกว่า Tokyo Neo Farm สิ่งรัฐบาลกลางทำคือ การให้เงินเดือนคนรุ่นใหม่ที่สนใจกลับไปอยู่บ้าน กลับคืนถิ่นฐานตัวเองเพื่อทำเกษตร และทำสัญญา 5 ปี มีพื้นที่ทดลองให้ทำการเกษตร และติดตาม จนกระทั่งสามารถทำครบห่วงโซ่อาหารได้ คือทำตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และมีความมั่นคงในการกลับถิ่นฐาน

แต่สถานการณ์บ้านเราตอนนี้ ปัญหาการแพร่ระบาดโควิด-19 ทำให้คนกลับบ้าน แต่รัฐบาลไม่มีนโยบายใด ๆ เลยในการผลักดันยุทธศาสตร์ หรือสร้างอาชีพให้คนฐานราก หรือ

สภาประชาชน : อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้
ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

**“ รัฐไม่มีความจริงใจในการแก้ปัญหา
เยาวชนคนรุ่นใหม่ การเข้าร่วม CPTPP
เมื่อคนรุ่นใหม่ไม่มีต้นทุนด้านปัจจัย
การผลิต ก็ไม่สามารถที่จะทำการผลิต
ให้มีคุณภาพได้ ”**

คุณสรวิศ เรือนคง
อาสาสมัครภาคอีสาน

ฝึกงานสร้างงานให้กับคนท้องถิ่น ถ้ามว่างบฟื้นฟู 400,000 ล้านบาทที่ผ่านมา ทำอะไรบ้าง การ
จ้างคนรุ่นใหม่เป็นลูกจ้างโครงการโคกหนองนาโมเดล โครงการการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็น
สัญญาจ้าง 1 ปี ให้ไปเก็บข้อมูล และสนับสนุนการทำงานของเกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด
เพียงเท่านั้น และปัจจุบันคือ ครบสัญญาจ้างแล้ว

นอกจากนี้ ผมไม่แน่ใจว่า มีการจ้างงานครอบคลุมทั่วถึงคนที่กลับบ้านหรือไม่ จำนวน
เท่าไร และเขาสามารถกลับไปอยู่บ้านอย่างมั่นคงได้หรือไม่ ข้อนี้ไม่ทราบว่ามีคุณค่าหรือไม่
และที่ยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่นเพราะเห็นได้ว่ารัฐบาลญี่ปุ่นมีความจริงใจที่จะดูแลคนกลับ
บ้านอย่างมาก แต่กลับมาดูในประเทศของเรา เพื่อนของผมที่ทำฟาร์ม สเตย์ในจังหวัด
นครราชสีมา ถูกล้ำท่วม 2 รอบ รอบที่ 2 คือวันนี้ และไม่มีการเยียวยา หรือความสนใจจากภาค
รัฐ นี่คือนโยบายที่ถูกต้อง

ผมไม่คิดว่า คนรุ่นใหม่ทีกลับบ้าน เขาจะสามารถยืน และภาคภูมิใจสำหรับการกลับ
บ้านที่มีความคิดความฝันอยากจะทำนาชุมชนของตัวเอง ผมมองว่ารัฐบาลควรเห็นโอกาสนี้
จากแรงงานคืนถิ่น รัฐบาลควรมองเห็นโอกาสที่จะเข้าไปสนับสนุน สร้างกลไกต่าง ๆ เพื่อให้
คนกลับไปพัฒนาชุมชนของตัวเอง พื้นที่ตัวเอง จังหวัดตัวเอง เพื่อให้พัฒนามากขึ้น แต่ว่าเรา
ไม่เห็นเลย ข้าแล้วรัฐบาลยังพยายามที่จะเข้าร่วม CPTPP ด้วยเหตุผลนี้ ผมจึงไม่สามารถไว้วางใจ
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีทั้งหมดในการ
บริหารประเทศ ขอขอบคุณครับ

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ช่วงที่ ๒

ช่วงเปิดอภิปรายทั่วไป

ช่วงเปิดอภิปรายทั่วไป

เอกชัย อิศระทะ: ขอขอบคุณมากครับ คุณศราวุฒิ เรือนคง ช่วงนี้เราจะเปิดการอภิปรายทั่วไป สมาชิกต้องการอภิปราย หรือมีความคิดเห็นอย่างไร ขอเรียนเชิญสมาชิกทุกท่านที่พร้อมจะอภิปราย ตอนนี้ขอเชิญคุณวิรัตน์ พรหมสอน จากสภาองค์กรชุมชน

วิรัตน์ พรหมสอน: กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ และสวัสดีพี่น้องสภาประชาชนทุกท่าน ผม นายวิรัตน์ พรหมสอน จากสภาองค์กรชุมชน ก่อนอื่น ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานที่กรุณาให้สภาองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการอภิปรายครั้งนี้ ก่อนจะมาถึงเวทีนี้ สภาองค์กรชุมชน เฉพาะภาคเหนือมีมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล ตั้งแต่วันที่ 20 และเรากำลังอยู่ในวาระที่กำลังจัดการตัวเอง

ขอชื่นชมพี่น้องทุกท่านที่อภิปรายไปแล้ว สิ่งที่ท่านได้นำเสนอคือความจริง ที่ผมอภิปรายต่อไปนี้จะคำถามตอบย้าว่า เราไม่ไว้วางใจรัฐบาล ผมเกิดในยุครัฐบาลเผด็จการ และตอนนี้ผมก็อยู่ในช่วงของรัฐบาลเผด็จการอีกครั้ง ทุนศักดินาสามานย์เหมือนกัน สนธิสัญญาต่าง ๆ ประเทศไทยเคยได้เปรียบมีหรือไม่

เริ่มจากสนธิสัญญาฉบับแรก ผมจำได้ว่า สนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ.) เป็นสนธิสัญญาที่ทำให้พวกเรารวมหัวกัน รุมทิ้งพี่น้องเวียดนามแบบเอาเป็นเอาตาย และผลสุดท้ายก็แพ้สงคราม ผมเห็นความพ่ายแพ้ของการรวมหัว คือระบบที่มันจะกลืนกัน

ผมในฐานะชาวไร่ชาวนา เรานัดเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ที่ช่วยเหลือพี่น้องในฐานะคนอ่อนแอต้องได้รับการพุ่มพัก แต่ ณ วันนี้เราไม่เห็นภาพแบบนั้น ผู้นำจีนบอกว่าเขาจะไม่ยอมประเทศไหนที่มากดหัวบังคับบีทาเขาอีกแล้ว ผมอยากได้ยินคำนี้จากผู้นำประเทศไทย แต่ไม่ได้ยิน แล้วลูกหลานเราจะตอบว่า คุณได้พาประชาชนเข้าไปสู่หุบเหวหายนะทั้งสิ้น

จำได้ไหมว่าสนธิสัญญาต่าง ๆ FTA เปิดจากบ้านผมเชียงราย แต่ตอนนี้เกิดอะไรขึ้น พี่น้องไม่ต้องตอบ พี่น้องสหพันธ์เกษตรกรทางภาคเหนือได้บอกไปแล้ว เพราะสโลแกนตอนนั้นเราบอกว่า “หยุดการค้าเสรี ปลดปล่อยหนี้สิน คืนผืนแผ่นดินน้ำป่า พืชผลต้องมีราคา หยุดการค้าเสรี” ใช่หรือไม่ พวกเราจำได้ แต่ ณ วันนี้ผมอยากถามรัฐบาลว่า ข้าวราคา กิโลกรัมละ 5 บาท คุณคิดอย่างไร อาหารพลาสติกด้วยเจ้าสัว ราคา กิโลกรัมละ 25 บาท อาหารหมากิโลกรัมละ 100 บาท และยางพาราที่ผมปลูกที่กำลังจะได้กรีดกับพี่น้องทางภาคใต้ราคา 5 กิโลกรัม 100 บาท หมายความว่าอย่างไร

แล้วตอนนี้ยังไปผูกพันกับพวก CPTPP อีก สนธิสัญญาที่ได้เปรียบ คุณไม่เคยทำเลย จะมีแต่สัญญาที่จะเอาประเทศชาติไปผูกขาดเสียเปรียบเป็นทาสเขา ผมถามจริง ๆ เพราะว่าปวดตับยิ่งนัก คุณต้องตอบคำถามพี่น้องให้ได้ ในขณะที่อยู่ในภาวะทุกข์ยากขนาดนี้ เรื่องอาหาร และยาเป็นเรื่องสำคัญ คุณต้องให้ความสำคัญ ผมถามจริง ๆ ปัจจัยการผลิตของพวกเรา น้ำมันทำไมขึ้นเอาขึ้นเอา เพื่อนผมข้าง ๆ บอกว่า เพราะเป็นน้ำมันของมัน แต่ในขณะที่ราคาข้าวของผมลงเอาลงเอา น้ำท่วมภัยพิบัติคุณไม่สามารถช่วยเหลือพวกเราได้เลย พวกเราต้องช่วยกันเอง ตั้งแต่เรื่องวัคซีน ผมไม่อยากพูด จะให้พี่น้องท่านต่อไปได้อภิปรายว่าเกิดอะไรขึ้น

ทีนี้ ทำไมปล่อยให้เงินทุนผูกขาดทรัพยากรต่าง ๆ ประเทศเราเป็นประเทศเดียวใช้หรือไม่ ที่เงินทุนผูกขาดแม้กระทั่งรัฐบาลผูกขาดฐานทรัพยากรด้วย รวยเอารวยเอา ในขณะที่พี่น้องเราต้องอพยพออกจากป่า หากินหาอยู่ในป่าไม่ได้ เกิดอะไรขึ้น ต้องปลัดที่นา คาที่อยู่ไม่มีที่ทำกิน เกิดอะไรขึ้น ในขณะที่กลุ่มทุนสัมปทานได้หมายความว่าอะไร คุณเกลียดไหม ผู้นำหรือไม่ พวกผมเกลียดยังไม่พอ ลูกหลานผมก็เกลียดด้วย ผมไม่คิดว่าจะมีผู้นำยุคไหนจะถูกด่าได้มากเท่ายุคนี้

ท่านประธานครับ วิฤตแต่ละครั้ง มักจะมีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นจำเลยเสมอ อันนี้ถูกต้องใช้หรือไม่ครับ ผมบอกเลยนะท่านประธานว่า ผมไม่เคยเลือกรัฐบาลชุดนี้มาแม้แต่คะแนนเดียวต่อไปก็จะไม่เลือกอีก เขาอ้างว่ามาจากการเลือกตั้ง เขาเข้าใจผิดแล้วกรรมัง เขาเข้าใจหาเสียงแต่ก่อนเห็นยางพาราภิโกรัมละ 65 บาท ตอนนี้ 5 กิโลกรัม 100 บาท จะตอบได้แล้วหรือไม่ครั้งนี้หนักมากครับท่านประธาน สนธิสัญญาถ้าไม่ได้เปรียบ ก็เสียเปรียบ คุณจะรับเอาอะไรกันนักหนา ตอนนี้ประชาชนกำลังลำบาก ประชาชนหิวโหย คุณเชื่อหรือไม่ครับว่า ความหิวโหยมันเป็นโรค คุณยังทำให้ประเทศไทยหิวไปได้อีก ทำให้พวกเราลำบาก จึงขยับมาตรงนี้มีคนคนหนึ่งพูดน่าคิด “อำนาจ ความไว้วางใจ เวลา คุณมอบให้เขาไป โดยมีหวังว่าจะได้เขาเข้ามาแก้ไขปัญหาเพื่อปกป้องคุณ เป็นเรื่องที่ผิดพลาด” นี่เป็นคำพูดของผู้นำประเทศอังกฤษในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 พูดกับฮิตเลอร์ น่าคิดหรือไม่ ไม่แตกต่างกับทุกวันนี้ อำนาจที่เราไว้วางใจให้กับรัฐบาลนี้ไป เพื่อที่จะได้มาปกป้องผลประโยชน์ให้พวกเรานั้น อย่าไปหวัง ไม่มีทาง ผิดพลาดแล้วเพื่อนเอ๋ย เพราะฉะนั้น องค์กรชาวไร่ชาวนาไม่สามารถที่จะไว้วางใจรัฐบาลได้ ไม่ไว้วางใจรัฐบาลของท่านประยุทธ์ได้ และไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทุกคนด้วย

เพราะอะไร เพราะคุณเปิดบ้านให้โจร แปลว่าท่านเป็นหมูโจรมีชีหรือ ทำสนธิสัญญาโจร นักวิชาการก็อภิปรายบอกตั้งแต่ต้นรายการแล้วว่า โจรสลัดชีวภาพ ก็แปลว่าสัญญาของโจร คุณเปิดประตูบ้านเพื่อยอมรับเงื่อนไข่นี้ ก็แสดงว่าคุณเป็นพวกโจร โจรจริง ๆ ท่านประธาน ผมไม่สามารถไว้วางใจได้ ผมขออภิปรายเท่านี้ขอยกเวลาให้อีกหลาย ๆ ท่าน ขอบคุณมากครับ

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

เอกชัย อีสระทะ: ขอบคุณคุณวิรัตน์ พรหมสอน ประธานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนระดับชาติ ต่อไปเรียนเชิญคุณวิรัตน์ศิริ กิตติก้องนภางค์ จาก Greenpeace

วิรัตน์ศิริ กิตติก้องนภางค์: สวัสดีค่ะ ดิฉันชื่อวิรัตน์ศิริ กิตติก้องนภางค์ จาก Greenpeace วันนี้มาในฐานะองค์กรสิ่งแวดล้อมภาคประชาสังคม ที่คัดค้านการเข้าร่วม CPTPP และเป็นตัวแทนของ 4 แส่นเสียง ที่มาจากภาคประชาชน ได้มาจากการรวบรวมจากช่องทางของกรีนพีซ และ Change.org อยากจะขอเรียกร้องอีกครั้งว่า เราไม่ไว้วางใจรัฐบาลในการตัดสินใจเข้าร่วมตกลงกลับ CPTPP และต้องการเรียกร้องให้รัฐบาลยุติการพิจารณาการเข้าร่วมข้อตกลง CPTPP อย่างถาวร เนื่องจากประชาชนกำลังจับตามองการตัดสินใจของรัฐบาลตั้งแต่ปีที่แล้ว และทุกครั้งที่มีข่าวว่ารัฐบาลจะนำ CPTPP มาพิจารณาอีกครั้ง จะมีการเคลื่อนไหวออนไลน์ตลอด ไม่ว่าจะเป็นการติดแฮชแท็ก #NOCPTPP หรือ ปฏิกริยาตอบโต้ และเสียงคัดค้านจากภาคประชาชนตลอด ถ้าพูดถึงแค่ปรากฏการณ์แฮชแท็ก #NOCPTPP มีคนแชร์ออกไปมากกว่า 1 ล้านคน ตั้งแต่ที่เกิดขึ้น รวมถึงที่ยังไม่ได้แจ้งรายชื่อไป 4 แส่นกว่าเสียงรายชื่อ

กรีนพีซ และเครือข่ายเป็นตัวแทนของ 4 แส่นเสียงรายชื่อ ได้นำรายชื่อไปยื่นทำเนียบรัฐบาลเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา พร้อมกับบอลลูนรายชื่อ 4 แส่นเสียง ไปยื่นจดหมายเปิดผนึกข้อเรียกร้องของภาคประชาชนต่อรัฐบาลในขณะการประชุมคณะรัฐมนตรี แต่ไม่มี

สภาประชาชน :อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

“ 400,000 เสียงของประชาชนที่ลงชื่อไม่เห็นด้วยต่อการเข้าร่วม CPTPP รัฐบาลเลือกที่จะเพิกเฉย มันคือความล้มเหลวของการบริหารประเทศ และการจะตัดสินใจเข้าร่วมคือการผูกขาดเมล็ดพันธุ์ความหลากหลายทางชีวภาพของคนไทย ”

วิรัตน์ศิริ กิตติก้องนภางค์
กรีนพีซเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตัวแทนของรัฐบาลที่มีอำนาจในการตัดสินใจออกมารับฟังข้อกังวลของประชาชนเลย จึงได้เพียงยื่นจดหมายให้รัฐบาลซึ่งคิดว่าไม่น่าจะฝากความหวังกับรัฐบาลชุดนี้ การที่เราทำได้เพียงเท่านี้ ขอลือเป็นความล้มเหลวของรัฐบาลอีกครั้งที่เพิกเฉยต่อเสียงของประชาชน

ขอสรุปสั้น ๆ ว่า การเข้าร่วม CPTPP ที่ทุกท่านได้อภิปรายผลเสียผลได้ในหลายชั่วโมงที่ผ่านมา CPTPP เป็นการรวบรวมผลประโยชน์ให้กับธุรกิจบางกลุ่มเท่านั้น และเอื้ออำนวยให้กับบริษัทเมลิตพันธุ์ และบริษัทยักษ์ใหญ่ที่ได้ผลประโยชน์ แลกกับผลกระทบมหาศาลต่อเกษตรกรรายย่อย ผู้บริโภค ความมั่นคงทางอาหาร และยาของประเทศ การตัดสินใจเช่นนี้ จะสร้างความเสียหายทางสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ร้ายแรงมาก และเป็นการปล้นสะดมทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ อาหาร การผูกขาดเมลิตพันธุ์ รวมถึงบ่อนทำลายความมั่นคงทางอาหาร และยาของประเทศ ด้วยเหตุผลความกังวลต่าง ๆ เหล่านี้ ภาคประชาชนจึงไม่สามารถไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และคณะรัฐบาล และขอให้รัฐบาลรับฟังเสียงของประชาชนอีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณมาก

เอกชัย อิสระทะ: ขอขอบคุณ คุณรัตนศิริ ขอเชิญผู้อภิปรายท่านต่อไป คุณนิพนธ์ มูลเมืองแสน จากเครือข่ายเกษตรกรรายย่อย จังหวัดนครพนม

นิพนธ์ มูลเมืองแสน: ขอขอบคุณมากครับ เนื่องจากเห็นนโยบายของรัฐบาลพยายามผลักดันเรื่องนี้มาหลายปี และเครือข่ายเกษตรกรรวมทางเลือก ภาคอีสาน โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำเรื่องของเกษตรยั่งยืน เรามีมติที่ชัดเจนว่า เป็นกระบวนการการทำลายล้างพันธุ์กรรมท้องถิ่น กระบวนการการทำลายล้างวิถีชีวิต เรียกได้ว่าเป็นการทำลายล้างทรัพย์สินทางปัญญาของประชาชน การที่ท่านนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศเข้าร่วมในข้อตกลงเป็นการคุกคามต่อประชาชนอย่างรุนแรง และที่สำคัญคือ การฟังเสียงของประชาชนที่ผ่านมา เป็นการดำเนินการตามประเพณีเท่านั้นเอง ในขณะที่เกษตรกรมีความวิตกอย่างมาก และเราได้ถามไถ่เรื่องนี้หลายครั้งต่อรัฐบาล แต่รัฐบาลก็พยายามที่จะหลบ ๆ ซ่อน ๆ ผ่านไปสักพักหนึ่งก็นำเรื่องนี้ขึ้นกระดานการเจรจาเชิงอำนาจทางการค้าอีก

สิ่งที่ผมไม่ไว้วางใจท่านนายก คือวันนี้คุณมีอำนาจพอแล้ว เราได้สูญเสียไปมากกับคนที่อยู่เบื้องหลังอำนาจ คือนักลงทุนรายใหญ่ที่ทำเรื่องของเกษตรกรรม วันนี้ราคาสินค้าทางเกษตรกรรมบ้านเราตกต่ำมากแล้ว ถ้าเจรจาการค้าครั้งนี้สำเร็จ ถ้าการค้า CPTPP สำเร็จ เราไม่ได้สูญเสียเพียงความเป็นเจ้าของพันธุ์กรรมพืช เราสูญเสียแม้กระทั่งโอกาส สูญเสียแม้กระทั่งความสามารถที่จะปกป้องความเป็นตัวตน เราจะสูญเสียพื้นที่ให้กับสังคมที่เรียกว่า

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ระบบธุรกิจ ระบบธุรกิจที่ไม่มีพรมแดน เขาเรียก Global Value Chain ธุรกิจที่ไม่มีพรมแดน
ห่วงโซ่ของมันวิ่งเข้าไปสู่ระบบทุน ซึ่งต้องการทุกผลประโยชน์ของเม็ดเงินลงทุน ทุกหยาดเหงื่อ
แรงงาน ทุกผืนป่าทุกผืนดิน เพื่อสร้างผลประโยชน์ให้กับกลุ่มพวกของตัวเอง

ผมไม่เข้าใจว่ารัฐบาลกล้าปฏิวัติประเทศนี้ แต่ทำไมไม่กล้าปฏิรูปให้เกิดความถูกต้อง
เป็นเหตุผลที่ผมไม่ไว้วางใจ ไม่มีความศรัทธาใด ๆ ต่อรัฐบาล ทางเครือข่ายเกษตรกรมยังยืน
ซึ่งเรามุ่งเน้นในการใช้พันธกรรมท้องถิ่นที่ถูกส่งต่อกันมาในบรรพบุรุษหลายร้อยปี ถ้ามันจะ
สูญสิ้นพันธกรรม มันก็ไม่แตกต่างจากการสูญสิ้นเผ่าพันธุ์หลายร้อยปีที่ผ่านมา เราคงยอมไม่
ได้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะใช้อำนาจเด็ดขาด หรืออำนาจเผด็จการอะไรก็แล้วแต่จะเรียก ไปทำให้
ข้อตกลงตรงนั้นเกิดขึ้น แต่เราภาคประชาชน และเครือข่ายจะไม่สยบยอมในเรื่องนี้อย่างเด็ด
ขาด เพราะว่าคุณไม่ได้ให้เกียรติความเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ จริง ๆ คุณรู้ความ
ชอบธรรมมาตั้งแต่ต้น แต่วันนี้คุณกำลังจะขายศักดิ์ศรี และทำลายประเทศนี้ โดยการทำลาย
จิตวิญญาณ ทำลายรากเหง้าของประชาชนที่อยู่ในประเทศนี้ เราจึงแสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่า
เราไม่ให้ความไว้วางใจต่อนายกรัฐมนตรี ขอขอบคุณมาก

เอกชัย อิศระทะ: ขอขอบคุณคุณนิพนธ์ จากเครือข่ายเกษตรกรมยังยืน จังหวัด
นครพนม ขอเรียนเชิญผู้อภิปรายท่านต่อไป คุณวรภัทร วีรพัฒนคุปต์ จากคณะกรรมการ
รณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.)

วรภัทร วีรพัฒนคุปต์: ผมขออภิปรายในฐานะที่ผมเป็นคนอยู่ในกรุงเทพ สภาพที่
พวกเราเห็นทุกวันนี้คือ เราเห็นกิจการจำนวนมากในกรุงเทพถูกปิดไปเพราะพิษเศรษฐกิจแล้ว
หมายถึงอะไร เช่น ถนนข้าวสารจากที่เคยมีนักท่องเที่ยวเดินมากมาย พ่อค้าแม่ค้ามากมาย
และร้านรวงหลายแห่ง ขณะนี้ปิดกิจการกันเกือบทั้งหมดแล้ว หมายความว่าอะไร หมายความว่า
ว่า คนจำนวนมากที่เขาเคยแสวงหาโอกาสได้ในเมือง เขาต้องกลับต่างจังหวัด เขาไม่สามารถที่
จะทำมาหากินอยู่ในเมืองได้แล้ว และหลักพึ่งสุดท้ายเขาก็คือการเกษตร หมายความว่า เป็น
หลักพึ่งสุดท้ายของประเทศเราด้วย ซึ่งถ้าหากว่าอำนาจอธิปไตยของเกษตรกร คือเม็ดเงินลงทุน
ที่เป็นพันธพิชพื้นเมืองของเราเองถูกกลืนตามขบวนการของ CPTPP ตามที่ท่านผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งหลายได้อภิปรายไปแล้ว คือหมายถึงว่าเราจะสูญเสียหลักพึ่งสุดท้ายด้วย

ในขณะเดียวกันในด้านสาธารณสุข เราก็จะสูญเสียหลักพึ่งสุดท้ายของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อ
HIV คือการเข้าถึงยาต้านเชื้อเพื่อที่จะช่วยให้ผู้ป่วย HIV สามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างคนปกติไม่
เป็นโรคเอดส์ คืออธิบายให้เข้าใจสั้น ๆ ว่า ผู้ติดเชื้อ HIV ถ้าเขาได้รับยาอย่างสม่ำเสมอ เขาก็จะ

เป็นคนปกติ ไม่เป็นผู้ป่วยโรคเอดส์ คนที่ป่วยโรคเอดส์คือ คนที่ถูกภูมิคุ้มกันทำลายไปแล้ว เพราะฉะนั้นการเข้าถึงยา คือคำตอบของผู้ป่วย HIV เท่ากับว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปากท้อง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข เราเหลือหลักพึ่งพิงสุดท้ายกันแล้ว ซึ่งกระบวนการเหล่านี้สูญเสียไปกับกระบวนการ CPTTP อีก หมายถึงว่าประเทศของเราจะไม่เหลืออะไรกันแล้ว

จากบทเรียนที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการทำ Eastern Seaboard และ EEC ที่ทำล่าสุด เราเห็นแล้วว่าประเทศเราสูญเสียอะไรไปบ้าง เราสูญเสียพื้นที่ความมั่นคงทางด้านอาหาร เราสูญเสียโอกาสในการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี และปัจจุบันนี้ เรายังไม่เห็นเลยว่าเปิด EEC จะทำให้เรามีโอกาสที่ดี มีงานทำมากขึ้น จะทำให้คนมีงานทำ อยู่ตรงไหน ไม่มีใครเข้าไปศึกษา ไม่มีใครเข้าไปถึงข้อมูลตรงนี้ได้เลย และมาที่เรื่อง CPTTP อีก ผมไม่รู้ว่า เราจะไว้วางใจรัฐบาลอีกได้หรือไม่ เพราะว่าอะไรที่เขาเคยหลอกให้เราฝัน สุดท้ายคือฝันลม ๆ แล้ง ๆ ทั้งหมด

ผมอยากจะฝากสภาประชาชนไปถึงท่านนายกรัฐมนตรี ท่านมาลงพื้นที่ดูความเป็นจริง ให้ผมพาไปดูก็ได้ ท่านจะได้เข้าใจว่าหลักพึ่งพิงสุดท้ายที่ผมพูดมาทั้ง 2 เรื่องนั้นสำคัญอย่างไร ขอฝากเอาไว้ว่า เจ็บแล้วจำคือคน เจ็บแล้วทนคือ... ขออภิปรายเท่านี้ เพื่อมีเวลาให้ผู้อภิปรายท่านอื่น ๆ

เอกชัย อิสระทะ: ขอบขอบคุณวรภัทร วีรพัฒนคุปต์ จากคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) เรียนผู้ร่วมอภิปราย ท่านใดที่ประสงค์อภิปรายเพิ่มเติม ขอให้แจ้งที่กล่องแชท และกองเลขาจะรวบรวมรายชื่อส่งมาให้ เรียนเชิญท่านต่อไป คุณสุภาภรณ์ มาลัยลอย จากมูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม

สุภาภรณ์ มาลัยลอย: สวัสดีค่ะ กราบเรียนท่านประธานสภาประชาชน สมาชิกสภาประชาชนทุกท่าน ผู้ร่วมประชุม และผู้ฟังออนไลน์ ก่อนที่จะพูดประเด็นของตัวเอง ขออภิปรายประเด็นต่อเนื่องจากคุณวรภัทรสักเล็กน้อย การเปิดประตู EEC และเปิดพื้นที่อุตสาหกรรมให้กับนายทุน แต่ว่าคนในพื้นที่ EEC สูญเสียทั้งที่ดิน และพื้นที่ความมั่นคงทางอาหารไปแล้ว นี่เป็นตัวอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในการกำหนดนโยบาย และทิศทางการพัฒนาของรัฐบาลในชุดนี้ เพราะฉะนั้นโดยส่วนตัว จึงขอร่วมอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลชุดนี้ ในการเตรียมดำเนินการเข้าร่วม CPTPP และการดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้การยึดอำนาจการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางอนาคตประเทศไทย โดยไม่สนใจประชาชน

ทำไมจึงมองเช่นนั้น ดิฉันมองว่า ตั้งแต่การกำหนดกรอบในหลายประเด็น ตั้งแต่กฎหมายสูงสุด เมื่อรัฐบาลชุดนี้เข้ามา ตั้งแต่ในรัฐธรรมนูญ เช่นการมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งกำหนดโดยคณะบุคคล โดยประชาชนไม่มีส่วนร่วม การกำหนดในกรอบการพัฒนาของรัฐ

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ก็สะท้อนส่วนหนึ่งแล้วว่า ได้กำหนดกลไกกรอบรัฐธรรมนูญไว้ว่า ในอนาคตประเทศเราจะกลายไปอยู่ในคณะบุคคลคณะเดียว โดยไม่มีเสียงประชาชน และการกำหนดโดยคณะบุคคลไปกำกับหน่วยงานรัฐด้วย และในกรณี CPTPP ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งสะท้อนควบคุมอำนาจการตัดสินใจ โดยไม่สนใจเสียงประชาชนตั้งแต่รัฐธรรมนูญเช่นกัน

৫৫

นอกจากนี้ เติมจะต้องมีงานวิจัยรองรับการเจรจา แต่เมื่อไม่มีความจำเป็นต้องให้ข้อมูลแก่ประชาชนก่อนเข้าเจรจา ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลแก่รัฐบาลด้วย ดังนั้น กรอบการพิจารณาของรัฐบาลในการพิจารณางานวิจัยจึงไม่มีคุณภาพ หรือว่าอาจจะไม่เปิดให้เราเห็นตัวอย่างที่เราพูดกันมาตั้งแต่ต้น กรรมการมีการศึกษาแล้ว จริง ๆ ส่วนตัวมองว่าเรื่องนี้เป็นแค่เรื่องการจัดกรรมการมาพูดคุย แท้จริงแล้วต้องเป็นการศึกษาประเมิน การที่ผู้ได้รับผลกระทบ หรือผู้ได้รับผลประโยชน์ให้ชัดเจน และเปิดให้ประชาชนได้เห็นก่อนที่จะไปตกลงเจรจาเหล่านี้ แต่ว่าในเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญระดับสูงสุดยังเปิดโอกาสรัฐบาลตัดสินใจแทนเรา เรายังจะหวังพึ่งอะไรของรัฐบาลที่เข้ามายุติกลุ่มอำนาจการตัดสินใจไว้ที่ตัวเอง อันนี้เป็นส่วนหนึ่งที่คิดว่าสะท้อนการที่ไม่เห็นประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศ ดังนั้น ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนที่รัฐบาลชุดนี้มักจะพูด ถ้ามองจากกรณี CPTPP แล้ว คือความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของรัฐบาล คือความมั่นคงของรัฐบาล และกลุ่มทุน แต่ว่าประชาชนคนไทยส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้กรอบความไม่มั่นคง หนังสือรายหัวที่เพิ่มขึ้นจากที่รัฐสร้าง เกิดความเหลื่อมล้ำมากมายที่เกิดขึ้น และชีวิตอยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่จะล้มละลายในอนาคต

สิ่งที่รัฐพยายามพูดคือ การที่จะเดินหน้าสู่การปกป้องของกลุ่มของตัวเอง เราจะเห็นว่าความมั่งคั่งไปอยู่กับกลุ่มไหน คือความชัดเจนในการเดินหน้าพัฒนาภายใต้รัฐบาลชุดนี้ เพราะฉะนั้น ดิฉันมองว่าจะต้องยืนยันว่าเราจะต้องไม่ยอมเอาความมั่นคงทางด้านอาหาร ความมั่นคงในชีวิต และสุขภาพ การเข้าถึงของสิทธิ์สวัสดิการต่าง ๆ ด้านการรักษาพยาบาล และการเข้าถึงยา การเข้าถึงฐานทรัพยากรในการดำรงชีวิตของพวกเราไปอยู่ภายใต้ของกลุ่มทุนบางกลุ่มเท่านั้น โดยการตัดสินใจของรัฐบาลที่จะเดินหน้าเข้าสู่กระบวนการ CPTPP

จากที่อภิปรายมาข้างต้น ขอไม่ไว้วางใจรัฐบาลชุดนี้ในการเดินเข้าสู่กระบวนการ CPTPP และการบริหารประเทศต่อไป เราคงจะต้องวางแผนในการขับเคลื่อนให้เปิดกระบวนการตัดสินใจ หรือให้รัฐบาลชุดนี้เปิดให้การตัดสินใจมาอยู่ที่กระบวนการประชาชน และทบทวนกันต่อไปว่า ทำอย่างไร เราจึงจะมีรัฐบาล และมีรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยมากกว่านี้ ขอขอบคุณ

เอกชัย อิศระทะ: ขอขอบคุณคุณสุภาภรณ์ มาลัยลอย สมาชิกสภาประชาชน จากมูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม ตอนนี้มีวิทยากรขออภิปรายรอบสองอีก 2 ท่าน ขอเรียนเชิญ คุณกำราบ พานทอง จากเครือข่ายเกษตรทางเลือกภาคใต้

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

การาบ พานทอง: เรียนท่านประธานสภาประชาชน และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน ต้องขอเวลา ขออภิปรายเพิ่มเติม ผมเองคาดหวังว่า วันนี้ ไม่เห็นด้วยกับ CPTPP แน่แน่นอน และไม่ไว้วางใจรัฐบาล แต่เหตุผลสำคัญที่จะละเลยไม่ได้คือ หากเราดูทิศทางการพัฒนาประเทศ 20 ปีข้างหน้า หรือเราเรียกว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติที่กำลังจะเกิดขึ้น เราพบว่ารัฐบาลวางหมากที่จะลิตรอนสิทธิของประชาชน สิทธิชุมชนอย่างชัดเจน นอกจากว่า รัฐธรรมนูญได้ตัดบทบาทของการที่ ส.ส.สภาจะอภิปรายเรื่องการจะไปเจรจาระหว่างประเทศ สิทธิเกษตรกรหลายเรื่องก็ถูกตัดออกไป เพราะฉะนั้น ผมคิดว่ารัฐบาลวางจังหวะก้าวไว้แบบนี้ หมายถึงว่าการตัดสินใจที่เกษตรกรจะได้มีส่วนร่วม จะหมดไปโดยปริยาย

ผมยกตัวอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องของสิทธิในการร่วมพูดคุยของแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ หรือแม้กระทั่งสิทธิในการตัดสินใจเรื่องอนุรักษ์ทรัพยากรต่าง ๆ ผมพบว่าหากรัฐบาลเข้าร่วม CPTPP สิทธิพวกนี้จะถูกลิตรอนทั้งหมด ทั้ง ๆ ที่ของเดิมดีอยู่แล้ว แต่เราไม่เข้าไปในระบบตรานั้น เพราะฉะนั้น ข้อเสนอของผมในตรงนี้ขอให้มีการทบทวนแผนการพัฒนา และเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ที่กำลังจะใช้ในการปีหน้าว่า ทำอย่างไรสิทธิเกษตรกร สิทธิชุมชน บนฐานของพันธูกรรมถึงจะกลับมา แม้ว่าในรัฐธรรมนูญเราแก้ยาก แต่อย่างน้อย ๆ ในกฎหมาย ในข้อบังคับ หรือในระเบียบ ที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรร่วมมันจะเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้น สิ่งที่รัฐบาลคาดหวังว่าจะไปร่วม CPTPP ขอให้ชะลอ หรืองดไปก่อน หันมาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรให้เรียนรู้ให้มากขึ้น และที่สำคัญคิดว่าการชดเชยก็ดี กองทุนที่จะช่วยเหลือพี่น้อง ชดเชยผลกระทบหรือผลเสียหายที่เกิดขึ้นจาก FTA หรือข้อตกลงการค้าเสรีที่มีก่อนหน้านี้ ยังไม่เกิดขึ้นเลย เพราะฉะนั้น ทิศทางการพัฒนาประเทศ ผมเห็นว่าควรที่จะกำหนด หรือยุทธศาสตร์ประเทศ ควรจะมีการรายงานทุก 2 เดือนให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ ควรจะคำนึงถึงสิทธิเกษตรกร สิทธิชุมชนที่มากกว่าเดิม และในท้ายสุด ขอไม่เห็นด้วย และไม่ไว้วางใจรัฐบาลในการที่จะนำประเทศเข้าสู่การเจรจาว่าด้วย CPTPP ที่กำลังจะเกิดขึ้น ขอขอบคุณมาก

เอกชัย อิสระทะ: ขอขอบคุณการาบ พานทอง จากเครือข่ายเกษตรทางเลือกภาคใต้ อภิปรายเพิ่มเติมในประเด็นที่ตกหล่นไป อีกท่านหนึ่ง ขอเชิญคุณสารี อ่องสมหวัง มีบางประเด็นที่ยังไม่ได้อภิปราย

สารี อ่องสมหวัง: ขอขอบคุณท่านประธาน ขออนุญาตเพิ่มประเด็นสั้น ๆ อีกหนึ่งประเด็นที่คิดว่าสำคัญ และตกหล่นไป ดิฉันเชื่อว่าหลายประเด็นที่ได้พูดไป คงเห็นผลกระทบ

ว่าเสียมากกว่าได้ แต่มีอีกประเด็นหนึ่งที่พวกเราเข้าไปเกี่ยวข้องมาก คือเรื่องการซื้อขายออนไลน์ วัน ๆ หนึ่งคนกรุงเทพฯ สั่งอาหารมาที่บ้าน 130 ล้านครั้ง และช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ซื้อขายออนไลน์ไม่น้อย แต่ต่อไป หากรัฐบาลเข้าร่วม CPTPP คนที่ซื้อขายเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องขึ้นทะเบียน ซึ่งหากมีการฉ้อโกงประชาชน เราจะหาตัว หาต้นตอไม่ได้ นี่เป็นเรื่องใหญ่มาก

ณ วันนี้เราก็มียุทธยานี้ไม่น้อย ใครซื้อเตารีดยี่ห้อหนึ่งแต่ได้อีกยี่ห้อหนึ่ง ใครซื้อเครื่องฟอกอากาศ จักรยานไฟฟ้า มีเพจที่เรียกว่าทำกินโดยที่หาตัวไม่เจออยู่ไม่น้อย หลอกขายแม้กระทั่งที่นอนยางพารา เพราะฉะนั้น คิดว่าเรื่องนี้จะปัญหาคritical เพราะฉะนั้นทุกคนซื้อของบนมือถือ บนออนไลน์ บนแพลตฟอร์มดิจิทัลกันหมดแล้ว ซึ่งการเข้าร่วม CPTPP ทำให้ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องมาขึ้นทะเบียน หน่วยงานรัฐก็บังคับไม่ได้ ปัจจุบันนี้เรายังบังคับว่าใครจะขายต้องขึ้นทะเบียน ยกเว้นกิจการที่ขายไม่ถึง 1.8 ล้านบาท ซึ่งเขากำลังจะยกเลิก คือเรียกว่า ใครอยากขายก็ขาย เพียงแต่ต้องมีตัวตน ซึ่งขณะนี้คนขายไม่มีตัวตน เรียกว่าตีหัวเข้าบ้านกันไม่น้อย นี่จะเป็นปัญหาสำคัญ เพราะว่าเราไม่สามารถบังคับให้เขามาขึ้นทะเบียน ก็จะส่งผลกระทบต่อทุกคนที่ซื้อสินค้า และบริการออนไลน์ ที่เกิดการฉ้อโกงกับประชาชนมากขึ้น ขอบพระคุณ

เอกชัย อิศระทะ: ขอบคุณมากครับ คุณสาลี อ่องสมหวัง ได้อภิปรายเพิ่มเติม ประเด็นชัดเจนว่า การที่เราไม่ไว้วางใจที่รัฐบาลเข้าร่วม CPTPP เรื่องหนึ่งคือการซื้อขายออนไลน์ เรียนเชิญผู้อภิปรายท่านต่อไป

อดิศักดิ์ อัครสินธวัช: สวัสดีครับท่านประธาน และท่านสมาชิกทุกท่าน ผม นายอดิศักดิ์ อัครสินธวัช ประธานเครือข่ายผู้บริโภคจังหวัดภูเก็ต ขอร่วมอภิปรายคัดค้านการที่รัฐบาลจะตกลงร่วมเป็นหุ้นส่วนภาคพื้นแปซิฟิก หรือ CPTPP อาจจะมีส่วนน้อยไม่กี่แสนคนที่เห็นด้วย แต่ผมเชื่อว่าประชาชนอีก 60 กว่าล้านคน ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาลเข้าร่วมสมาชิก CPTPP เพราะว่า เกษตรกรจะถูกพ่อค้าคนกลางเอารัดเอาเปรียบมากกว่าเดิม และคนที่รับกรรมก็คือผู้บริโภค คนไทยเรา 60 ล้านคนทั่วประเทศต้องรับกรรมแน่นอน ตามเอกสารที่ท่านประธานได้ส่งมาในไลน์กลุ่ม ทางภูเก็ตเองก็ได้รับข่าว โดยเครือข่ายจังหวัดภูเก็ต 3 อำเภอ ผมไปยื่นหนังสือคัดค้านด้วยตัวเอง เพราะว่าเราดูแล้วจะส่งผลหลายอย่าง เรื่องของค่ายา การผูกขาดพันธุ์พืชซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริโภค ในฐานะเครือข่ายผู้บริโภคจังหวัดภูเก็ต 3 อำเภอ ขอร่วมคัดค้านในครั้งนี้ด้วย ขอบคุณครับ

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

เอกชัย อีสระทะ: ขอบคุณมากครับ ขณะนี้ไม่มีใครแสดงความจำนงค์อภิปรายเพิ่มเติม คุณติเรก ขออภิปรายรอบสอง เชิญคุณติเรก กองเงิน

ติเรก กองเงิน: ผมขออภิปรายเพิ่มเติมสักเล็กน้อย หลายท่านที่ให้ข้อมูลความรู้จากทั่วประเทศ นี่เป็นเฉพาะตัวแทนของแต่ละชุมชนอีกทีล้านคน แต่ละพื้นที่มีกลิ่นชีวิตที่จะต้องประสบปัญหา หากรัฐบาลไปทำข้อตกลง หรือว่าไปเจรจา ผมว่าท่านขายชาติไทยไปแล้ว ถึงแม้แต่ท่านจะยุบสภา หรือเลือกตั้งใหม่ ท่านไม่ได้กลับมาเป็นนายกอีก คือท่านยังลอยนวล แม้มีความผิดในฐานโทษ มันเป็นบาปมหันต์ ที่ทุกคนเห็นว่า บุคคลเช่นนี้เป็นคนฉลาด ผู้บริหารประเทศ แต่ในระดับปัญญาชน คนชาวบ้านอย่างผม ผมคิดว่ารัฐบาล หรือรัฐมนตรีที่ขึ้นมาบริหาร ไม่มีการศึกษาหรือว่าเอาข้อวิจัย หรือข้อทักท้วงของประชาชนไปใส่หัว ก็คือคนที่ไม่มีปัญญาที่จะมาบริหารประเทศชาติ

สิ่งนี้ที่เราเห็นกันอยู่แล้วว่า พี่น้องประสบปัญหาทั้งเรื่องของภัยพิบัติ เรื่องน้ำท่วม และเมล็ดพันธุ์ต่อไปก็ต้องไปซื้อของเขา ที่เรามีเราก็เอาไปใช้ไม่ได้ผิดกฎหมาย ถูกจับ เอากฎหมายมาบังคับสิทธิของประชาชน ผมไม่เห็นด้วยเลยแม้แต่จะคิดไปเจรจาร่วมผมก็ไม่เห็นด้วย ขอให้ยกเลิก เพื่อชีวิตคนไทยที่จะอยู่กันอย่างปกติสุขในอนาคตข้างหน้า ผมในฐานะตัวแทนสหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ ยืนยันว่าไม่ไว้วางใจพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าตั้งแต่คณะรัฐประหาร ยึดอำนาจ และสืบทอดอำนาจมา และจะลงอย่างไม่มีโทษฐาน ท่านยุบสภาเลือกตั้ง เชื่อว่าท่านไม่ได้มา แต่โทษฐานที่ท่านยึดอำนาจมันคงจะมีคนตามโซ่ตามห่วงสิ่งที่ทำไว้อยู่ ขอขอบคุณมาก

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

ช่วงที่ ๓

สรุปการอภิปราย

สรุปการอภิปรายโดย ดร.กฤษฎา บุญชัย

เอกชัย: ขอบขอบคุณดิเรก กองเงิน เรียนท่านประธานดำเนินการช่วงสมาชิกยกมือโหวต ช่วงนี้
ขอเรียนเชิญดร.กฤษฎา บุญชัย เลขาธิการสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา สรุปการอภิปราย

(02:28:50)

กฤษฎา บุญชัย: ขอบคุณครับ ผมขอสรุปการอภิปรายที่ผ่านมาทั้งหมด ผมขอเริ่ม
จาก ท่านประธานได้กล่าวถึงคำแถลง ถึงการที่เราต้องมีสภาประชาชนอภิปรายไม่ไว้วางใจใน
ครั้งนี้ เริ่มจากประเทศไทย มีบทเรียนในการทำความตกลงระหว่างประเทศระดับทวิภาคี
พหุภาคีมา ซึ่งก็มีบทเรียนท่ามกลางเสียงคัดค้าน เสียงวิจารณ์ของประชาชน และครั้งนี้ยังเป็น
อีกครั้งหนึ่งที่สำคัญ ที่รัฐบาลตัดสินใจจะเข้าร่วม CPTPP โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของ
ประชาชนส่วนใหญ่ แล้วไม่ได้รับฟังความคิดเห็น เสียงคัดค้าน หรือข้อห่วงใยต่าง ๆ ของ
ประชาชน ไม่ว่าจะจากคณะกรรมการสิทธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเสียงของประชาชน และเสียง
คัดค้านเหล่านี้ รัฐบาลไม่นำพา จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมจึงต้องเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล
ในประเด็นการเข้าร่วมครั้งนี้ ขอสรุปเหตุผล 5 ประการที่ไม่ไว้วางใจ

ประการแรก การเข้าร่วม CPTPP ได้อ้างว่ามีผลดีต่อบางธุรกิจ บางกิจกรรม แต่
ทั้งหมดนี้คือความขัดแย้งต่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ หากเทียบกับหลักการ
พัฒนาที่ยั่งยืน SDGs ในหกเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความยากจน มิติความหิวโหย การ
สร้างหลักประกันด้านสุขภาพ เรื่องการลดความไม่เสมอภาค เรื่องของการผลิตและการ

บริโภคอาหารที่ยั่งยืน การฟื้นฟูระบบนิเวศ ทั้งหมดนี้ คือผลกระทบจากการเข้าร่วม CPTPP

ประการที่สอง รัฐบาลไม่ได้ดำเนินการ ตามความคิดเห็นของกรรมการฯ ๓ ที่มีการศึกษาประมวลข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะความห่วงใยการผูกขาดพันธุ์พืช และยา เรื่องการคุ้มครองการลงทุน เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องกลไกการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับประชาชน และละทิ้งข้อเสนอ เรื่องของสิทธิประชาชนในด้านสุขภาพ ด้านยา และด้านอื่น ๆ ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้มีการประเมินจากนักวิชาการ และประชาชนอย่างรอบด้านว่าจะมีต้นทุนที่สูงมากขึ้น เช่น ค่ายาที่แพงขึ้น กระทบต่ออุตสาหกรรมยา และสุขภาพของประชาชน ถึงแม้รัฐบาลอ้างว่า การเข้าร่วมแบบมีข้อสงวน แต่ไม่มีการกำหนดว่า ข้อสงวนคืออะไร ไม่มีการขอเจรจาที่ชัดเจน เมื่อไม่ปรากฏข้อสงวน จึงแสดงถึงความไม่พร้อม และยังตัดการมีส่วนร่วมจากกลไกของรัฐสภาอีกด้วย ทำให้ประชาชนไม่มั่นใจว่ารัฐบาลจะสามารถปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติได้หรือไม่ ทั้งนี้ สภาองค์กรผู้บริโภคเองก็ได้เสนอต่อรัฐบาลให้ชะลอเรื่องนี้ แต่ก็ไม่ได้รับการรับฟัง ถึงแม้จีนจะเข้าร่วม แต่เป็นเหตุการณ์เมืองระหว่างประเทศ ดังนั้น เป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่มีทั้งความขัดแย้งและยื้อแย่งกันอยู่ หากรัฐบาลตัดสินใจเข้าไปร่วมโดยที่ไม่ประเมินผลประโยชน์ที่จะพึงมีพึงได้ และมีความเสี่ยงที่จะถูกกีดกันจากกลุ่มประเทศ และกลุ่มอำนาจขนาดใหญ่ต่าง ๆ ที่จะใช้ฐานทุนทางเศรษฐกิจ ทางเทคโนโลยี ทางทรัพยากรที่เหนือกว่า ดังนั้น การเข้าร่วมในครั้งนี้จะทำให้เรามีความเสี่ยงหลาย ๆ ด้านตามมา เรามาดูเรื่องความเสี่ยง และปัญหามีอะไรบ้าง

เรื่องด้านเกษตร อาหาร ทรัพยากรชีวภาพ การศึกษาของกรรมการสรุปว่า CPTPP จะทำให้เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจขนาดกลาง ได้รับผลกระทบอย่างกว้างขวางจากการเปิดตลาดเสรี เปิดการลิดรอนสิทธิด้านพันธุ์พืชจากอนุสัญญา UPOV 1991 ทั้ง ๆ ที่ไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดแห่งหนึ่งของโลก มีวัฒนธรรมของชุมชนเกษตรกรที่เก็บรักษา และแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์พืช อาหาร และสมุนไพรต่าง ๆ แต่ความมั่นคงเหล่านี้จะถูกทำลายจาก CPTPP เพราะมีการผูกขาด และขยายอำนาจของพันธุ์พืช เช่นขยายระยะเวลาการคุ้มครองจาก 12 ปีเป็น 20 ปี และผูกขาดไปถึงพันธุ์พืชใหม่ที่จะมาผสมข้ามกับพันธุ์พืชท้องถิ่นที่เรียกว่าอนุพันธุ์ที่จะกระจาย และเกิดการผสมพันธุ์ สิ่งเหล่านี้ จะทำให้พันธุ์พืชท้องถิ่นกลายเป็นทรัพย์สินของบริษัทไปด้วย ในต่างประเทศพยายามที่จะมีการกำหนดคุ้มครองพันธุ์กรรมพืชพื้นบ้าน และการแลกเปลี่ยนพันธุ์กรรม แต่ว่าสิทธิเหล่านั้นก็จะถูกเพิกเฉยละเลยโดย CPTPP

ประเด็นต่อมา CPTPP คืออะไร จากมุมเรื่องชีวภาพ ผู้อภิปรายได้ชี้ให้เห็นว่าที่แท้จริงเป็นเครื่องมือของโจรสลัดชีวภาพ ที่เรียกร่องสิทธิของทุนเหนือต่อรัฐในทรัพยากรชีวภาพ มี

ตัวอย่างในหลายประเทศเช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย ที่พยายามที่จะออกกฎหมายคุ้มครองทรัพยากรชีวภาพ พันธุกรรม แต่เมื่อเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินทางปัญญา UPOP ภายใต้ CPTPP ประเทศเหล่านั้นก็ปฏิเสธการเข้าร่วม ดังนั้นการที่เรากระโดดเข้าร่วมในครั้งนี้ รัฐบาลไทยจะถูกประณามว่า เราเป็นเครื่องมือรับรองโจรสลัดชีวภาพ เพราะเกษตรกรจะมีต้นทุนมากขึ้น เมล็ดพันธุ์ราคาแพงมากขึ้น จากเดิมที่เมล็ดพันธุ์เหล่านี้แพง 30,000 ล้านบาทจะมีราคาขึ้นไปเป็นแสนล้านบาท สิ่งเหล่านี้บ่งบอกได้ว่า เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร และจะเชื่อมโยงไปถึงผู้บริโภค

ขณะเดียวกัน UPOP ยังคุ้มครองผลผลิต ผลิตภัณฑ์ที่กระทบกับสมุนไพรด้วย ต่างชาติสามารถเอาสมุนไพร เช่น กัญชาที่มีจดทะเบียนแล้ว แม้กระทั่งผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านั้น ก็จะถูกกีดกัน ทำให้เราไม่สามารถเข้าถึงทรัพย์สินทางปัญญาทรัพยากร และภูมิปัญญาของท้องถิ่น ภาวะเหล่านี้ยิ่งซ้ำเติมในภาวะที่เกษตรกร ประชาชนเผชิญความยากลำบาก จากปัจจัยการผลิต การดำรงชีพที่แพง จากโครงสร้างที่มีการผูกขาดเมล็ดพันธุ์ ผลผลิตที่ราคาตกต่ำที่อยู่เดิมแล้ว และภาวะวิกฤตเศรษฐกิจจากโควิด-19 สิ่งเหล่านี้ซ้ำเติมให้ประชาชนต้องลำบาก และหิวโหย ยิ่งประสบความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น คำถามคือ เหตุใดรัฐบาลต้องรีบทำข้อตกลง ที่ประชาชนเสียเปรียบ และขาดการคุ้มครอง

ต่อมาถึงประเด็นเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภค สภาองค์กรผู้บริโภค ได้เคยเสนอ และชะลอการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ถ้าเรามีข้อดีมากกว่าก็แก้ไขในสิ่งที่ดีขึ้น แต่ถ้ามีข้อเสียมากกว่าก็ไม่ต้องเข้าร่วมเลย และให้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เพราะว่าผลกระทบที่จะเกิดขึ้นโดยเฉพาะเรื่องยา ภาระค่าใช้จ่ายเรื่องยา จะเพิ่มจากหมื่นกว่าล้านบาทเป็นหลายแสนล้านบาทในระยะยาว และสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประชาชนทั่วไป และคนยากคนจนยิ่งลำบาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาเพราะว่า จากระบบคุ้มครองสิทธิบัตรเหล่านี้ เราจะถ่วงดุลกับสิทธิผู้บริโภคอย่างไร เพราะในขณะนี้ดูเหมือนว่า ดุลอำนาจไปอยู่ที่สิทธิบัตรของพันธุกรรมของชีวภาพของยา และอื่น ๆ ที่กระทบต่อสิทธิผู้บริโภคเอง

ประเด็นต่อมาปัญหาที่จะเกิดกับผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็น ยา เมล็ดพันธุ์ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ เครื่องสำอางและอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ CPTPP กำหนดเงื่อนไขหลายข้อที่เปิดอิสระให้กับผู้ผลิต เช่น การไม่จดทะเบียน และเมื่อเกิดปัญหา ไม่ต้องรับผิดชอบ หรือ การค้าขายออนไลน์ไม่ต้องขึ้นทะเบียน สิ่งเหล่านี้จะเห็นได้ว่า มีผลิตภัณฑ์มีสินค้าอะไรต่าง ๆ ทั้งที่จากการรุกรานเข้ามาของตลาดต่างประเทศ การคุ้มครองปกป้องสิทธิผู้บริโภคจะลดน้อยถอยลง ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่อาจจะมี GMOs สิ่งเหล่านี้จะเข้าตลาดได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันเราก็ไม่ได้ใช้หลักเรื่องของ CL เรื่องของการใช้สิทธิสาธารณะสิทธิบัตรอย่าง เช่น CL เรื่องยาได้ เพราะสิ่ง

เหล่านี้จะกลายเป็นเงื่อนไขที่ผิดกับ CPTPP เราจะเห็นได้ว่าผลกระทบต่อผู้บริโภคนั้นมีความเสียหายมากกว่าผลได้ กระบวนการสร้างความเสียหายและข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีความอ่อนไหวเหล่านี้ ข้อเสนอคือ ต้องจัดการปัญหาเหล่านี้ให้ได้ก่อนถ้าจะเสนอเข้าร่วม CPTPP

ต่อมาเรื่องธุรกิจสุรา ผลกระทบเรื่องนี้ที่มีต่อประชาชน เป็นที่ตระหนักกันอยู่แล้วว่า สุรามาสร้างผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนอย่างไร ประชาชนในประเทศมีผู้ดื่มสุราจำนวนหนึ่งไม่ถึงขั้นว่าสูงมาก ยังมีตลาดที่ทุนต่างประเทศธุรกิจสุราสามารถที่จะเข้ามาสร้างกำไรได้อีกมาก ซึ่งจะสร้างความเสี่ยง สร้างความเสียหายต่อสาธารณสุขได้มากยิ่งขึ้น หากเราทำตามเงื่อนไขของ CPTPP ลดกำแพงภาษีสุราต่างประเทศลงจาก 60 เปอร์เซ็นต์ เหลือ 0 เปอร์เซ็นต์ และยกเลิกนโยบายต่าง ๆ ที่มีเพื่อป้องกันสิทธิของผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นฉลาก การโฆษณาต่าง ๆ และเปิดให้ผู้ประกอบการเข้ามาแทรกแซงนโยบายของรัฐได้ นี่คือการล้มเหลว หรือผลกระทบความเปราะบางที่จะเกิดขึ้น

ต่อมาเรื่องกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองชาติพันธุ์ ชนเผ่าพื้นเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เป็นต้นทางของความหลากหลายทางชีวภาพ แต่เรื่องนี้ชนเผ่า และพื้นเมืองชาติพันธุ์ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้เกี่ยวข้อง หรือเข้าไปในกระบวนการปรึกษาหารือ ทั้ง ๆ ที่เป็นกลุ่มคนที่มีฐานทรัพยากรทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นกระทบโดยตรงต่อชุมชน ต่อผู้หญิง ต่อคนชายขอบ และชนเผ่า ซึ่งทุกวันนี้ก็ตกอยู่ภายใต้มาตรการทางกฎหมาย การคุ้มครองในการควบคุมของรัฐอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมด้านทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งมีภาวะความเปราะบางอยู่ และเมื่อถูกละเมิดสิทธิมากขึ้นจาก CPTPP ยิ่งจะทำให้ผลกระทบเดิมที่เรียกว่ามากอยู่แล้วจากนโยบายของรัฐ จะมีความรุนแรงมากขึ้น เรื่องความมั่นคงอาหาร เรื่องทรัพยากรชีวภาพ หรือแม้กระทั่งความสามารถในการปรับตัวภาวะโลกร้อน และสถานการณ์เศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ที่จะตามมา

ต่อมาเรื่องแรงงาน ภาคธุรกิจแรงงาน ขณะนี้กำลังล่มสลาย อุตสาหกรรมทั้งหลายกำลังเปลี่ยนไปใช้ระบบหุ่นยนต์ ระบบ AI มีคนงานจำนวนมากที่ตกงานแล้วกลับบ้านต่างจังหวัด ซึ่งที่พึ่งของเขาคือเกษตรกรรม แต่ CPTPP จะทำให้แรงงานเหล่านี้ขาดที่พึ่ง เขาจะสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร สร้างเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรได้อย่างไร เมื่อระบบผูกขาดจาก CPTPP รัฐบาลกำลังเอื้อประโยชน์นำทรัพยากรสาธารณะของประเทศ เฉพาะสถานการณ์ในช่วงวิกฤตโควิดนี้ หลักเรื่องความมั่นคงทางอาหาร สุขภาพ เรื่องยา ฐานสำคัญที่ประชาชนจะพึ่งตัวเอง และอยู่รอดได้ แต่ CPTPP จะทำให้ภูมิคุ้มกันทางสังคมเสียไป เพราะแท้จริงแล้วพ่อแม่ของแรงงานก็คือเกษตรกร สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ตัดขาดออกจากกันเลย ฐานเศรษฐกิจแรงงานก็ยังต้องกลับไปพึ่งพ่อแม่ และเกษตรกร เมื่อภาคเกษตรได้รับผลกระทบอย่าง

ที่กล่าวมาแล้ว นั้นก็ย่อมหมายถึงภาระที่จะตกต่อลูกหลาน แรงงานที่มีภาระมากขึ้นด้วย ปัจจุบันผู้ใช้แรงงานในระบบประกันสังคม หลักประกันสุขภาพอีกหลายสิบล้านคนกำลังได้รับผลกระทบจากราคาที่สูงขึ้น เรายังไม่ได้รับรองจากอนุสัญญาพื้นฐานเกี่ยวกับแรงงาน อีกหลายฉบับ ที่จะทำให้แรงงานสามารถรวมตัวรวมกลุ่มต่อรองมีส่วนร่วมในกระบวนการในนโยบายได้เท่าที่ควร นั้นทำให้อำนาจการต่อรองที่จะสามารถในตนเองได้น้อยลง เมื่อปัจจัยพื้นฐานการผลิตในการดำรงชีพแพงขึ้น ถูกผูกขาดมากขึ้น สังคมเหลื่อมล้ำมากขึ้น แรงงานถูกแล้วแรงงานจะอยู่ได้อย่างไร

ต่อมาคือเรื่องเด็ก และเยาวชน ปัจจุบันเผชิญปัญหาอย่างที่เป็นสังคมเห็น เด็ก ๆ พยายามที่จะเรียกร้อง และต้องการการรับฟัง แต่ที่ผ่านมารัฐไม่เคยรับฟังปัญหาของเด็ก ไม่เคยเปิดให้มีส่วนร่วม แต่ยังใช้ทางกฎหมายจัดการกับเด็ก ๆ และเยาวชนคนรุ่นใหม่ ทางเลือกหลักของเขายังที่เห็นคือ ในทางภาคเกษตรแต่หากเราได้รับผลกระทบจากอนุสัญญาจาก UPOP ภายใต้ CPTPP ถ้าเราเปรียบเทียบกับรัฐบาลประเทศอื่น เช่น ญี่ปุ่น และประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศ ที่มีระบบการสนับสนุนให้ทุนกับคนรุ่นใหม่กลับสู่ภาคเกษตรโดยเฉพาะใน ยามวิกฤตเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลไทยกำลังทำอะไร เรากำลังดับฝันคนรุ่นใหม่ ไม่สนับสนุน เกษตรกรรุ่นใหม่ ไม่สนับสนุนเด็ก ๆ เยาวชน และยังสร้างเงื่อนไขเชิงลบได้ ดังนั้น ผมขอสรุป สุดท้าย อะไรเป็นประเด็นสาระสำคัญที่เป็นจุดร่วมกัน

ประการแรก คือรัฐบาลไม่รู้จัก และไม่ส่งเสริมที่เป็นจุดแข็งของประเทศ คือความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อบริเวณ ต่อกิจกรรม อาหารสุขภาพซึ่งมีฐานจาก ชาวบ้านจากประชาชน เรื่องวัฒนธรรมการรักษา แบ่งปันทรัพยากร แต่สิ่งเหล่านี้ไม่เพียง รักษาแต่กำลังจะถูกทำลาย จากเงื่อนไขข้อตกลงที่เกิดขึ้น

ประการที่สอง คือขาดการศึกษาผลกระทบรอบด้าน เรามีบทเรียนจาก FTA และการ ศึกษาจากหลายหน่วยงาน กรรมการ สภาองค์กรผู้บริโภคต่าง ๆ ท่วงตั้งความห่วงใยต่อการ เข้า CPTPP แต่รัฐบาลก็ไม่นำพาถึงความอ่อนไหวเหล่านี้ เร่งรีบ ขาดการกำหนดกรอบเจรจา ที่เหมาะสม และขาดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทั้ง ๆ ที่ภาคประชาชนระดมรายชื่อกัน 4 แสนเสียงยื่นคัดค้าน แต่ไม่มีตัวแทนรัฐบาลมารับหนังสือ หรือรับฟังข้อห่วงใย ในฝั่ง ตรงกันข้าม รัฐบาลให้ความสำคัญใส่ใจกับเสียงกลุ่มธุรกิจบางกลุ่มที่แสดงเจตนารมณ์ออกมา เพียงชั่วข้ามวัน สะท้อนการเปิดโอกาสให้กลุ่มทุน ทุนข้ามชาติเข้ามาบีบบาทที่มีอำนาจ กลุ่ม ปัจจัยทรัพยากร เศรษฐกิจ กลุ่มผลผลิต สุขภาพต่างๆ ระบบทรัพย์สินทางปัญญา

และการค้าเสรี ยังแทรกแซงกระบวนการระบบนโยบายสาธารณะที่ยังไม่สามารถใช้ หรือสร้างนโยบายคุ้มครองสิทธิของประชาชนทางด้านต่าง ๆ ได้จากระบบผูกขาดเหล่านี้ กลุ่ม

ทุนมีอำนาจจิปไตยเหนือรัฐที่จะฟ้องร้อง หรือจัดการกับระบบสาธารณะต่าง ๆ มากกว่าด้วยซ้ำ เกิดความไม่เป็นธรรมขยายความเหลื่อมล้ำ ผลกระทบเหล่านี้ผลักดันไปสู่ชีวิต สุขภาพ ทรัพยากรเศรษฐกิจของประชาชนที่ต้องแบกรับมากขึ้น แต่กลุ่มทุนได้ประโยชน์ไป อธิปไตยด้านเกษตรอาหาร ซึ่งเป็นหลักพึ่งพิงสุดท้ายกำลังถูกทำลาย กำลังนำพาประเทศไปสู่การพึ่งพาทุนข้ามชาติ เราเอาความมั่นคงในชีวิต อาหาร สุขภาพ เศรษฐกิจ ไปพึ่งพาทุนต่างชาติ โดยที่ประชาชนไม่สามารถพึ่งตนเองได้ และเกษตรกรยังไม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกัน หรือขณะนี้ไม่มีภูมิคุ้มกัน ต่อความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ เช่น สภาวะโลกร้อนต่อระบบอาหาร ต่อทรัพยากร ต่อระบบชีวภาพ เพราะพันธุกรรมต่าง ๆ กำลังถูกผูกขาด ปัจจัยการผลิต และตลาดกำลังถูกผูกขาด ผลกระทบเหล่านี้ไม่ใช่แค่เกิดกับรุ่นปัจจุบัน แต่ยังส่งต่อไปสู่รุ่นต่อรุ่นจากพ่อแม่เกษตรกรไปสู่ลูกหลานที่เป็นแรงงาน จากคนปัจจุบันกำลังส่งต่อไปสู่คนรุ่นใหม่ ที่จะเป็นเกษตรกร หรือเป็นอนาคตที่ดีได้

รัฐบาลละเลยทั้งหมดในการฟื้นฟูชุมชนเข้มแข็งในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจขณะนี้ ปิดกั้นการรวมกลุ่มไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม หากเข้าสู่ CPTPP ทำให้เกิดความอ่อนแอ และประชาชนหมดอนาคต ประชาชนสูญเสียความสามารถในการปกป้องตัวเองจากระบบทุนที่เข้ามา แทนที่รัฐจะกระโจนเข้าสู่ความเสี่ยงอันมหันต์เช่นนี้ ควรหันมาสร้างระบบภูมิคุ้มกัน สร้างระบบเฝ้าระวัง พัฒนาศักยภาพประชาชนทุกด้าน เราจึงเห็นตรงกันว่าขณะนี้รัฐบาลกำลังขายชาติ ชาติคือประชาชน จึงเป็นบทสรุปที่สภาประชาชนไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐบาลที่จะพาประเทศเข้าสู่ข้อตกลง CPTPP

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขอบคุณมากครับ ดร. กฤษฎา บุญชัย เลขาธิการสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา ได้สรุปประเด็นการอภิปราย ตั้งแต่แถลงเปิดอภิปรายถึงผู้อภิปรายท่านสุดท้าย ลำดับต่อไปขอเรียนเชิญสมาชิกสภาประชาชน คุณจ่านงค์ หนูพันธ์ ขบวนการประชาชนสังคมที่เป็นธรรม (พีมูฟ) แถลงปิดการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล เรียนเชิญ

จ่านงค์ หนูพันธ์: เรียนท่านประธานสภาประชาชน และสมาชิกสภาประชาชนทุกท่าน หลังจากที่ได้ฟังการอภิปราย จากผู้อภิปรายหลัก อภิปรายทั่วไป และสรุปประเด็นอภิปรายโดย ดร. กฤษฎา บุญชัย จะเห็นว่าการเข้าร่วม CPTPP นั้น เป็นการทำลายล้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ซึ่งสภาประชาชนครั้งที่แล้ว เราได้อภิปรายเรื่องของที่ดิน และป่าไม้จะเห็นว่ารัฐบาลได้ทำลายความมั่นคงในเรื่องที่ดิน และเรื่องการทำมาหากินของพี่น้องประชาชนด้วย ถือว่าเป็นการทำลายล้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ซึ่งเป็นลูกโซ่เป็นการทำลายล้างที่

ทำให้ประชาชนไทยทั้งประเทศอยู่กับรัฐบาลนี้ต่อไปไม่ไหวอย่างแน่นอน

เรามีบทสรุปว่า การเข้าร่วม CPTPP จะเป็นการทำลายพันธูกรรม วัฒนธรรมของพี่น้องคนไทยทั้งประเทศ เพราะฉะนั้น บอกได้เลยว่า การเข้าร่วมในครั้งนี้ ทุกคนไม่เห็นด้วย และร่วมกันคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ซื้อพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ คุณดอน ปรมัตถ์วินัย และเชื่อว่า เราจะร่วมกันไม่ไว้วางใจ เราจะต้องไปยื่นหนังสือหยุดการเข้าร่วมครั้งนี้ให้ได้ อาจจะต้องเป็นการเคลื่อนไหว เพื่อหยุดการเข้าร่วมในครั้งนี้ ผมขอปิดการอภิปราย ขอขอบคุณท่านประธาน

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขอขอบคุณมากคุณจ่านงค์ หนูพันธ์ ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม พวกเราได้อภิปรายกันรวมแล้ว 18 ท่าน ใช้เวลา 4 ชั่วโมง (หรือเวลา 2.57 ชั่วโมงหน้าจอ) ได้อภิปรายครอบคลุมหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาเพื่อเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการค้า การบริการ การลงทุนต่าง ๆ ซึ่งหากทำข้อตกลงดังกล่าวก็จะส่งผลต่อข้อตกลงอื่น ๆ ที่บังคับใช้อีกมากมาย ซึ่งเป็นไปตามวิสัยของการเจรจา ย่อมมีได้ และมีเสีย

เมื่อเราอภิปรายกันครบถ้วนแล้ว ผมขอกราบเรียนสมาชิกสภาประชาชน ขอให้ท่านที่เข้าร่วมรับฟัง ได้ตัดสินใจว่าเราได้อะไร เราเสียอะไร ถ้าเสียมากกว่าได้ ดังที่ผู้อภิปรายท่านสุดท้ายได้สรุป เราก็ต้องลงมติกัน ถ้าเห็นว่ามีส่วนเสียมากกว่าได้ ไม่เห็นด้วยกับการเข้าร่วมหุ้นส่วนเศรษฐกิจ และไม่ไว้วางใจรัฐบาลในการผลักดันการเจรจาเข้าเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก CPTPP ขอให้สมาชิกสภาประชาชนได้ลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล ถ้าไม่ไว้วางใจรัฐบาล ขอให้แสดงสัญญาณยกมือ ทั้งในภาพหน้าจอ และในโปรแกรมได้

สุริยัน ทองหนูเอียด: ขณะนี้ ท่านประธานถามว่า ผู้ร่วมอภิปรายในสภาประชาชน หากไม่ไว้วางใจ ขอให้ยกมือ

(ฝ่ายเลขานุการจำนวนผู้ยกมือ)

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: สรุปสมาชิกสภาประชาชนจากหน้าจอทั้งหมด รวม 102 ท่าน ได้ลงมติไม่เห็นด้วยกับการเข้าร่วมหุ้นส่วนเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และไม่ไว้วางใจรัฐบาล ที่ปรากฏหน้าจอจำนวน 82 ท่าน ไม่มีผู้ใดเห็นด้วย หรือแสดงความเห็นด้วยกับการเข้าร่วมในหุ้นส่วน CPTPP

บันทึกเวทีสภาประชาชน อภิปราย ออนไลน์ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล ครั้งที่ 2 :

ในญัตติ การผลักดันให้ประเทศไทยไปเจรจาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วน เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สุริยัน ทองหนูเอียด: ท่านประธานควรถามสมาชิกว่า มีท่านใดไว้วางใจ จะได้ให้ยกมือ

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: ขออนุญาตลงมติอีกครั้งหนึ่ง ผู้ใดที่เห็นด้วยกับการเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจภูมิภาคแปซิฟิก CPTPP และมีความไว้วางใจรัฐบาลในการผลักดันการเจรจาให้ประสบความสำเร็จ ขอให้ยกมือ

(ฝ่ายเลขานุการนับจำนวนผู้ยกมืออีกครั้ง)

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์: สรุปแล้วจากหน้าจอทั้งหมด 102 ท่าน เห็นด้วยว่าไม่สมควรเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจภูมิภาคแปซิฟิก CPTPP และไม่ไว้วางใจรัฐบาล 82 ท่าน และไม่มีผู้คัดค้าน จึงสรุปลงมติตามนี้ ขออนุญาตปิดการประชุม

© Tadchakorn Kitchaiphon / Greenpeace

ภาพ : Greenpeace Thailand

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"เราเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากที่สุดในขณะนี้ของโลก อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและวิทยาศาสตร์ของภูมิภาคอาเซียน อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังขาดความพร้อมในการแข่งขัน CPTPP"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"CPTPP คือกระบวนการทำลายล้างพันธบัตรที่แข็งแกร่ง ทำลายล้างวิถีชีวิตทำลายล้างทรัพย์สินทางปัญญาของประชาชน"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"การค้าเสรีคือสิ่งที่ไม่น่าเป็นแต่ความหวังของเกษตรกร แต่รัฐต้องมุ่งสู่เกษตรกร ประชาชน คุณภาพชีวิตของเกษตรกร เพราะ CPTPP เป็นนโยบายที่ทำลายสุขภาพของประเทศไทย"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

5 เหตุผลสำคัญที่ไม่ควรให้อำนาจเจรจาเข้าร่วม CPTPP

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"การเข้าร่วม CPTPP จะสูญเสียดินแดนในเชิงของฐานทุนในการโดยเฉพาะพืชพันธุ์พื้นเมืองเฉพาะถิ่นและคุณค่าทางภูมิปัญญาของชาติ"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"400,000 เสียงของประชาชนที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วยต่อการเข้าร่วม CPTPP รัฐบาลเลือกที่จะเพิกเฉย มันคือความล้มเหลวของการบริหารประเทศและการตัดสินใจเข้าร่วมคือการดูหมิ่นและดูถูกประชาชนและทำลายสุขภาพของประชาชน"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"การเข้าร่วม CPTPP จะส่งผลให้ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น ในขณะที่ค่าแรงมีค่าต่ำลงซึ่งแรงงานของผู้ถูกใช้ประโยชน์"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"แม้เห็นความไม่มั่นคงของประชาชนคนไทยเข้าร่วม CPTPP เพราะมันเป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพของประชาชน"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับทั่วโลก คือการผูกขาดเมล็ดพันธุ์ อาหารและยาจากต่างชาติ ผลกระทบที่ประชาชน เครื่องสำอาง สิ่งของสินค้าต่างๆ ความปลอดภัยของสินค้าเกษตร เมื่อยาได้เข้ามา ขณะนี้ประเทศไทยเราถูกบังคับให้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่มีคุณภาพดีสินค้าของไทยจะเสียเปรียบมากขึ้น"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่รัฐบาลชุดนี้มีขอบเขต จากการที่ CPTPP สะท้อนว่ามีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของรัฐบาลและกลุ่มทุน แต่ประชาชนคนไทยส่วนใหญ่จะเดือดร้อนจากการขาดความมั่นคง"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"ประเทศไทยเคยมีข้อตกลงในการค้าเสรีตาม FTA หลายฉบับแต่ไม่เคยมีผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนเข้ามาอยู่ใน CPTPP อีก ประเทศไทยไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มส่วนต่อให้กับการค้าเสรี"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"รัฐไม่มีทางเลือกในการแก้ปัญหาเพราะตนอยู่ในใจ การเข้าร่วม CPTPP เป็นตัวนำให้ไม่มีสิทธิเสรีภาพในการผลิต ก็ไม่มีการที่จะช่วยการผลิตให้มีคุณภาพได้"

สภาประชาชน องค์การไม่ไว้วางใจรัฐบาลต่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นรัฐเสรีการค้าเสรีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก CPTPP

"รัฐบาลไม่เคยฟังเสียงของพี่น้องชาวนาที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หากเราเป็นเสียงของประชาชนหลายหลายหลายหลาย แต่หากเราสนใจไปสนใจการค้าเสรีจากธุรกิจในการนำไปประกอบในการนิรโทษกรรมการเข้าร่วม CPTPP"

THE REPORTERS

FTA WATCH

